

Ten nejslabší

sborník literárních prací

Centrum pro kulturní a sociální studie, z.s.

Centrum pro kulturní a sociální studie, z.s.
ISBN 978-80-905868-1-9



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR



Ten nejslabší

Sborník literárních prací

Projekt “Příběhy porozumění. Moderní výuková metoda tvůrčího psaní k vybraným tématům na 2. stupni ZŠ a SŠ” reg. č.:
CZ.07.4.68/0.0/0.0/16_037/0000305
je spolufinancován Evropskou unií.

Tento sborník literárních prací je výstupem projektu
reg. č.: CZ.07.4.68/0.0/0.0/16_037/0000305

Úvod

Tento sborník literárních prací představuje čtrnáct textů, které vznikly v rámci projektu Příběhy porozumění – moderní výuková metoda tvůrčího psaní k vybraným tématům na 2. stupni ZŠ a na SŠ v rámci Operačního programu Praha – pól růstu ČR. Jejich cílem nebylo vytvořit literární díla, ale pokusit se naučit pracovat s vlastní kreativitou tak, aby ji pedagogové dále mohli předávat svým žákům a studentům. Tento cíl se zdařil, a jak texty pedagogů ukazují, lze je číst jako povídky nebo celou knížku použít jako sborník literárních textů k výuce. Tyto texty věrně reflektují obavy, naděje i inspiraci, kterou jejich autorky a autoři zažívali v průběhu tohoto kurzu. Jejich náměty vyplynuly z projektu Příběhy porozumění. Hlavní téma tohoto projektu zformulovala jedna z lektorek workshopů, spisovatelka Alžběta Bublanová-Libánská jako: *ti nejslabší v současném světě*, proto se s variantami tohoto názvu setkáváme i v názvech několika povídek v tomto sborníku. Věříme, že povídky tohoto sborníku, budou svými tématy vítanou soudobou prozou která obohatí texty nejen jako výukové materiály ale i jako inspirující četbu.

Tomáš Zmeškal

© Centrum pro kulturní a sociální studie, z.s., 2019

www.homocreative.cz

ISBN 978-80-905868-1-9



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR



Jan Kolář

Podle povídky Bohumila Hrabala *Fádní odpoledne*

V naší hospůdce vysedával starej Jupa den co den, vždycky mezi třetí, protože takhle byl dřív navyklej chodit z ranní, a pátou, prej aby byl včas doma, ovšem žádněj štamgast to teda nebyl. Štamgasti seděj hnedka pod výčepem a křičej jeden přes druhýho, jak se snažej celýmu stolu vypovědět, co si myslěj a co věděj, koho potkali a hlavně, kdo potkal je. Prostě celý svoje životy. To Jupa nevyprávěl ani nekřičel, vždycky jen tak v koutě pološepem přizvukoval a pak po svým trochu nejděle opakoval to, co už dávno řek někdo před ním. Byla s ním otrava, tam u zdi připomínal odložený zaprášený zrcadlo, do kterýho se už nikdo ani nedívá, a pokud se přece jenom zapomene a udělá to, zjistí, že sklenář desku vybrousil nějak divně, takže všechno, co odráží, zmenšuje.

Ani jeho jméno nebylo vlastní, ve skutečnosti se jmenoval Novotný nebo Borovička nebo tak nějak. Starej Jupa mu chlapi v hospodě začali říkat až po tom, co mu před lety utekla žena s pojišťovákem z Kobylis, kterej jí nejdřív sjednal důchodový připojištění a pak odved k sobě do domku se zahrádkou u Čimickýho háje, no a ten se jmenoval Jupa. Ale starej Jupa – jako Novotný nebo Borovička – na svoji Evičku ani potom nezanevřel, dokonce jí prej pořád k svátku a narozeninám posílal bonboniéru s čokoládovými lanýži, který měla ráda, a když se předloni Jutová s pojišťovákem zabili na cestě do Jugoslávie, byl z toho dlouho špatnej. Ale jak povídám, on byl dost špatnej pořád.

Těžko říct, co celý dny dělal, kromě toho, že labutím u Rokytky nadrobil chleba se sýrem. Ten měl v tý svý elektrikářský kabele vždycky, vždycky zabalenej do umaštěnýho kusu novin, který si pak nad pivem měl sklon číst. Taky s sebou nosil láhev s mlíkem, věčně nedopitou, protože mu mlíko nedělalo dobře na žaludek, a z tý pak rozlejal toulavejm kočkám do připravených misek na nábřeží. Občas jsme ho dopoledne viděli postávat u hřiště Meteoru, jak pozoruje kluky s merunou, někdy v parku, kde z lavičky sledoval lidi, co tam venčí psy. Děti, myslím, neměl,

jeho žena snad nemohla, a psa ani kočku taky ne. Jednou když na to v hospodě přišla řeč, prohlásil – na sebe nečekaně rezolutně – že zvíře do bytu nepatří, poněvadž se v něm trápí, a navíc všude nadělá. S čímž já teda souhlasím, protože moje stará to říká taky a má recht.

Když starej Jupa nepřišel do naší hospůdky ani třetí den za sebou, vyrazili jsme k němu domů. Domovník se znal s naším výčepní, i když sám chodil většinou k Jarolímekům, a tak vzal klíče a vydrápal se náma až do třetího patra. Starej Jupa to měl doma pěkný, stěny vymalovaný válečkem, tak jak si to kdysi vymínila jeho žena. Květovaný vzor už sice vyblednul a z cihlové se stala starorůžová, ale k háčkovaným záclonám a porcelánovému lustru šel pořád dobře. V předsíni srovnaný boty, na skříních utřenej prach, v kuchyni dokonce stála váza s narcisama. Ale v lednici nic nebylo a celej byt nepříjemně páchnul. Starej Jupa ležel vedle kanape, nohy v bačkorách zkroucený pod sebou a na parketách kolem něj zasychala kaluž moči. Doktor říkal, že kdybysme přišli o den dřív, mohl se z toho ještě vykřesat, ale kdo ví.

Pan Hurých, kterej se mnou Jutu vynášel, večer říkal, že si připadá jak zloděj. Jako by pohřebáci neodváželi chlapa, kterej vlastnil malej podkrovní byt, ale jako by nakládali něco, co do toho bytu patří a nemělo ho nikdy opustit, jako třeba velkou manželskou postel, co neprojde dveřma, nebo almaru, co je tak těžká, že vytlačila dülky do podlahy a teď s ní nejde hnout a při stěhování bude muset připadnout novým nájemníkům. Tehdá se mi to přirovnání líbilo, ale to jsem měl dost upito. Teď se mi to už tak nezdá.



Ti nejslabší v současném světě

Martina Ditrychová

Už jsou tady. Dějiny se znovu opakují. To, co se v dnešní době zdálo nemyslitelné, se stalo skutečností. Necháváme je, aby nás obsadili, aby nás připravili o naši svobodu a vnutili nám svou vůli. Podobně jako v dřívějších dobách se národ rozštěpil. Já jsem nestranný pozorovatel, příslušník mlčící většiny. Nemám odvalu být odbojářem, nemám žaludek na to být kolaborantem. Nejsem nic. Ne... jsem miň než nic. Morální mrzák. Bezduchý šmejd. Je mi zle ze sebe samého, ale nejsem schopen s tím nic dělat, i když bych ve skrytu duše opravdu chtěl. Svazuje mě strach, infikuje každou buňku mého těla. Ta infekce ochromuje všechny moje smysly, paralyzuje mé tělo, činí ze mě to, co jsem. Naštěstí nejsou všichni jako já. Stále se ještě najdou tací, kterým koluje v žilách krev. Mezi neutuchající snílky patří i mí dva nejlepší přátelé Seth a Gabriel. Ti dva se rozhodli, že změní osud nás všech. Aspoň v to tedy věří. Já ne.

Přichází ta chvíle. Vím to, protože jsem byl do jejich plánu zasvěcen. Nechtěl jsem, aby se mi s ním svěřovali a upřímně nevím, proč to vůbec udělali; znali mě dost dlouho na to, aby věděli, že je v jejich šílenství stejně nepodpořím a ani jim ho nepomůžu uskutečnit. „Jste blázni, lehkomyšní blázni! Chcete se nechat bezdůvodně zabít?“ „Musíme přece něco udělat, musíme se bránit! Je to naše morální povinnost!“

Do sálu vchází rázným krokem novopečený samozvaný vůdce, samo ztělesnění božského komplexu. Gabriel se neohroženě vrhá vpřed, následován svým druhem. Přítomnost se střetává s budoucností. Výstřel. Dutý náraz. Bezládné tělo na zemi. Ze zbraně se ještě kouří. Je mrtvý... Zabil ho. Zradil své ideály. Měl je vůbec? Nejspíš ne. Jistě jsem věděl jen jediné – Gabriel zemřel rukou vlastního přítele.

Seth se rozhodl odstranit všechny, kdo znali jeho dřívější já, aby se mohl znovu zrodit jako loajální stoupenec vůdce. Proto

tu teď stojím na popravisti s dalšími sedmi muži, kteří byli stejně jako já Sethem obviněni ze spoluúčasti na atentátu. Jsme vyrovnaní v jedné řadě, čekáme na věčnost. Popravčí četv tu tvoří pouze dva muži – Seth a veličenstvo kat. Snadno bychom je přemohli, kdybychom chtěli. Kdybychom chtěli... Nestane se tak, každý z nás to ví. Jsme všichni uhnětení ze stejného poddajného beztvareho těsta mdlé chuti. Ač nám už Smrt poodhaluje svou přívětivou tvář, ani v tuhle chvíli se na nic nezmůžeme. Dokážete si představit něco ubožejšího? Něco trapnějšího? I teď, když už nemáme co ztratit, se stejně nedokážeme vzmužit a bojovat – když ne za něco vyššího, ušlechtlejšího, tak aspoň za sebe.

Vzduch prořezává první rána; první tělo se hroutí k zemi. Mistr popravčí cílí na dalšího muže. Ten pokorně hledí k zemi a odevzdaně čeká na kulku. Jedno stisknutí a je po něm. Takhle se to opakuje ještě pětkrát. Žádné citové pohnutí, žádný vzdor, jen rezignace. Teď přicházím na řadu já. Kat předává pušku Sethovi. Taková čest. Odpraví mě samotný vrchní velitel stráže našeho milovaného vůdce. Prokazuje mi laskavost. Kdybych byl co k čemu, dávno bych si ránu z milosti zasadil sám. Už jen proto, abych zahnal ten vsudypřítomný vtíravý pocit zhnusení ze své vlastní bezcílne existence. Ale jsem zbabělec až do morku kostí. Všichni víme, že přežijí jen ti nejsilnější. Proto přežívá Seth a přežil by i Gabriel, neochvějný bojovník za vizi lepšího světa, kdyby nevěřil v nepravého člověka. Ale já? Já jsem ten nejslabší v současném světě. Nikdy jsem se k ničemu neodhodlal, nikdy jsem za nic nebojoval. Celý život jsem byl pasivní. Neměl jsem víru v nic a v nikoho. Ano, žádného člověka jsem sice nezradil ani nezabil... ale i to byl projev mého slabošství. Seth se podvolil svému sobectví, odhodil veškeré morální zábrany a stal se kolaborantem. Prokázal víc odvahy, než se mně kdy mohlo zdát.

Tak už mě konečně zastřel, vyzývám očima svého kata, ukonči mé bezvýznamné bytí. Uvnitř jsem už stejně dávno mrtvý. Zabil jsem se sám.



Nathanael

Filip Dušek

Dnes ráno Nathanaela probudil vlahý vánek a ostrá vůně. Co mu to jen připomíná? Ano, jsou to růže. Květy lásky. Ach, proč mu na mysl vytanula zrovna láska? Jak rád by nějaké dívce přinesl tento vonný kvítek. Ale proč je tak sám, Bože, proč? Růže pěstovala i jeho matka v Galileji. Zdalipak je má ještě na zápraží? Jo, tam v Galileji... Před čtyřmi dny přijel jakýsi rabín z Galileje. Bylo to zvláštní, připomněl mu jeho matku a domov. A ještě samotou... Ale ta dívka, jež kráčela za prapodivným rabínem, která měla tak uhrančivý pohled... Kdyby ji ještě někdy potkal, musí ji oslovit. Opravdu, MUSÍ! Ach jo, už musí vstát, mistr na něj bude čekat. A taky musí požádat svou domácí o nové plátno na postel. Proč člověk neustále v životě něco jen musí...? Vstal a opásal si plášť, vzal svůj měšec, v němž schovával dva zlatáky pro strýčka Příhodu a kamínek od Genezaretského jezera, který si vzal na památku, když odcházel před pár lety do Jeruzaléma na vyučení se kovářem. A samozřejmě si nesměl zapomenout dýku, bez níž nedal v tomto prokletém městě ani ránu. Slunce září a ta těžká vůně růží. To zas bude den. Prostředí kovárny přímo nesnášel. Mistr uměl své řemeslo dokonale, to ano, ale taky uměl nadávat, na Římány, na kněží, na obchodníky, na Heroda a vlastně i na život. Ale práci se železem on, mladý venkovan miloval. Jak bylo tvárné, když bylo žhavé... Skoro jako lidské tělo. „Co zas, ty hovado jedno, děláš? Jen sníš? Koukej makat, zákazník je tu,“ vytrhl ho ze snění mistrův řev. A zas jen kvůli herce jakéhosi povozníka kdoví odkud.

V poledne vyrazil na tržiště něco si koupit k snědku. Ha, so-lená ryba. Vida, k čemu se mu může hodit pořádný nůž. A opět ta vůně růží, která mu bušila do spánků? Odkud se to asi bere? Ze by z palácových zahrad? A co těch lidí tu všude bylo. Všichni něco sháněli. Ach ano, on je pesach, ale zas bude sám. Honily se mu hlavou různé myšlenky, když žyval svou solenou rybu... Co asi dělá matka? Vzpomínal si na její hluboké hnědé oči... Ten pohled... Ano, ty mandlové oči... Ale náhle to nebyl pohled jeho matky, co viděl před sebou, to byly skutečné oči. To musela být

určitě ona, ta krásná dívka z nedělního průvodu městem. A někam odcházela. Okamžitě nahmatal svůj kámen pro štěstí. Dokáže to? Nebo to dopadne jako vždycky s jinými dívkami? Ne, ona někam odchází... Rychle se zvedl a běžel za ní k rybníku Síló. Dohnal ji. „Buď zdráva, krasavice. Nedáš si trochu ryby?“ Proč to jen řekl? Copak vypadala hladově? Jak trapné, trapné a nic než trapné. Ale ona se na něj upřeně podívala. Její pohled říkal všechno možné, leč mnohé bylo nepříjemné. V hlubokých mandlových očích této krásné dívky viděl díky za rybu a starostlivost, ale také výraz nechtěj se mnou být. „Přinesla bych ti jen potěšení, ale útěchu ne, chlapče.“ Aha, takže sváteční nevěstka. Ale proč ne. Dal jí zlaták ze své mošny a požádal ji, aby za ním večer přišla na sváteční večeri. „Aspoň nebudu tak sám. A ty také ne.“ Ještě chvíli se díval, jak dívka mizí v davu. Náhle vlahý vánek opět přinesl vůni růží a on se vydal zpět do kovárny. Odpoledne se táhlo jako med. I vzduch nějak ztěžkl, jako by byla nedaleko bouře. Ještěže přišla skupina chrámových stráží, aby si nechali nabrousit meče a kopí. Asi se bude něco dít. V Jeruzalémě přituhovalo. Prý přijel i římský vladař-prokurátor. Mezitím vzduch ztěžkl v předtuše něčeho nepěkného, navíc jeho tělo se chvělo při představách, co se asi bude dít večer s onou dívkou. „Hovado líný, makej, Římáni čekaj. Je to chátra jedna špinavá, ale kšef je kšeft,“ to ho z jeho představ vrátil na zem mistr. Ale jen na chvíli... večer s ní... jak se vlastně jmenuje? Marie? Magdaléna? To je jedno. „Vždyť už je práce hotová, mistře. Dostanu na svátky volno?“ „Ať tě třeba sežere velryba. Ale po pesachu tu budeš jako na mezku, hulváte nevyčválanej.“ Taky mohl na svátky dostat víc než jen půldenár. Asi byla hloupost zaplatit dívce dopředu a pozvat ji na večeri. Ach jo, Nathanaeli, s dívkami je kříž...

Když šel z kovárny domů, byl vzduch těžký a škrábal v hrdle, růže už nevoněly. Ale sotva otevřel dveře své místnosti v patře domu jedné vdovy, spatřil uklizený pokoj. Na rohoži leželo čisté plátno a na malém stolku trocha skopového masa, něco hořkých bylin, nekvašený chléb a pohár vína. Kde se to tu vzalo? A na jednu spatřil ty hluboké hnědé oči. Už v nich zase pvalal. Měl pocit, že se v dívčíně pohledu chvíli topí, chvíli se vznáší. Ani nezaregistroval, že se ocitli na terase a na rohoži si společně podávali jídlo do úst. Jaké blaho, jaká rozkoš, jaké horko... Ano, byl nezvykle teplý a dusný večer. A tak vstal a jemně rozvázal její roucho, poté odpásal i svůj plášť. Byla opravdu krásná, ale oči měla smutné. Vzal ji svými pažemi do náruče, že ji odnese na lůžko a v jejím klíně zapomene na svou samotou. „To je on, můj Mistr. Kam to jde?“ její hlas do něj vjel jako nůž. „Co se děje? No co, jdou do zahrad Getsemanských,“ měl pocit, že odvětil až



nezdvořile. „Musíš ho najít. Určitě. On ti dá to, co hledáš, pravý smysl života. I nade mnou nezlomil hůl.“ „Dobrá, věřím ti.“ Nějak ho tato krátká rozmluva uklidnila. S určitou úlevou ji položil na lůžko a jejich těla se začala splétat jako hadi. V tom je udeřil jako holí nový hluk dole na ulici. „Co se děje?“ „Rychle, za nimi!“ „Šli tam, tam do zahrad.“ „Určitě tam bude?“ „Ano, věřte mi, políbím ho.“ Oči dívky se zkalily. Rychle vstali a upřeně z terasy sledovali chrámové strážce s pochodněmi, jak míří do Getsemanské zahrady. „Musím za ním, musím ho varovat,“ vzlykl dívčí hlas. „Ne, ty nikam nechod, to zvládnou já. Zatím na mě počkej,“ řekl, ani nevěděl proč. Proč na sebe hodil jen to čisté plátno z lůžka? Proč si nevzal svou dýku? A proč vůbec opustil svou dívku? Může si vůbec dovolit říkat, že je to jeho dívka? Není blázen? Takto to s dívkami umíš, Nathanaeli? A nedivíš se, že jsi pořád sám? Anebo jsi chtěl něco víc?

Všichni ho (Ježíše) opustili a utekli. Šel za ním nějaký mladík, který měl na sobě jen kus plátna přes nahé tělo; toho chytili. On jim však nechal plátno v rukou a utekl. Mk 14, 50—52

„Já vůl, proč? Proč jsem tam chodil?“ Nathanael se vracel temným Jeruzalémem tak, jak na svět přišel. Kdyby se oblékl, kdyby měl s sebou svou dýku, kdyby... Běžel zoufale zpět...

Ten nejslabší

Lucie Hurdálková

Trenér vždycky říkal, že *tým je tak silný jako jeho nejslabší člen*. Tenkrát jsem to nechápal. Nebo mi to bylo spíš jedno. Trenér byl můj otec.

Když jsem byl ještě v žákovských kategoriích, basket pro mě byl vším. Zbožňoval jsem to. Byl jsem kapitán. Dřel na krev. Ale pak jsem přešel na gympl a tam sport nebyl *cool*. I když celkem paradox, taky se tam jelo na výsledky. Možná i víc, než ve sportu. Na fair play se moc nehrálo. Každopádně jsem chtěl mezi kluky zapadnout, takže jsem basket hodil do pozadí, opustil jsem ho nemohl, plnil jsem „otcův“ sen. Radši by mě zabil, než abych skončil. Tak jsem tam chodil dál. Bez zájmu. Bez snahy. Přišel jsem o kapitánskou pozici, stal se ze mě jen řadový hráč. Trenér dělal, že to nevidí. O dění v týmu jsem se nezajímal. Ve škole jsem měl zkoušky, tak jsem se vymluvil, že se musím učit. Po odchodu Jirky do vyšší ligy se kapitánem stal Lukáš, to strašný nemehlo. Pamatuju si, jak poprvý přišel. Ani nedohodil ze šestky na koš... říkal jsem si, že se trenér dal na charitu. Všichni se smáli. Takže mě to překvapilo. Ale musím přiznat, že jsem ho pak sledoval a bylo to zasloužený. Kluci k němu úplně vzhlíželi jak k nějakému kingovi...ale se mnou to nehlo. Pořád jsem tam jakoby byl, ale přítom nebyl. Kluci si netroufli nic říct, jsem přece syn trenéra.

„Mám pro vás překvápko, kluci,“ začal trenér po tréninku, kde ze všech lilo a ze mě nespada ani kapka, „zařídil jsem kurz přežití!“ „Óóó, super!“ všichni borci natěšeně poskakovali, až na mě. No ty vole, to snad nemyslí vážně. Doufám, že to pro mě neplatí. Vždy, když jsem řekl, že něco chci, tak mi to mamka zařídila, ani jsem nemusel hnout brvou. Nebo se u táty nenápadně přimluvila. To klapne. Neklaplo. Striktně přikázal, že jedu. Trenérovi se neodmlouvá.

„Takže s sebou si vezte spacák, čelovku, lopatku vojenského charakteru, buzolu, nůž, zápalky...“ bla bla bla. Nemusím instruktora, který se představil jako inženýr Marek, poslouchat, máma mi vše zařídí. Druhý den jsme se přesunuli již do Krušných hor, kde se celá akce měla konat. „Takže vše potřebné, jak



přežít, jsem vám řekl. Teď si vylosujete dvojce, které spolu budou trávit 4 dny v „divočině“, ale pozor, jen s vybavením pro jednoho.“ Zakončil svou druhou prezentaci inženýr Marek. „To se jako budu k sobě tulit v jednom spacáku?“ zeptal se Karel, náš pivot. „Pokud nechcete zmrznout... noci tu jsou dost chladné,“ s potěšením dodal. „Takže losování začíná!“ Bylo nás 12, takže bude 6 dvojic. Bylo mi celkem fuk, s kým budu, jen jsem nechtěl být s Lukášem. Lukáš si tahal, jako kápo a rozehrávač, první. „Adam,“ řekl se špatně skrývaným odporem. A dopr... To snad není možný... vždýt nás tu bylo tolik!?”

Vybavení jsme brali moje, to jeho nestálo za nic. Já měl všechno nové. Samozřejmě. Vyrázili jsme. Mluvili jen o nejnnutnějších věcech: *Kam teď, kolik je hodin, kde a jak se utáboříme...* jinak jsme mlčeli. Postavili jsme si jakýsi nocleh z větví. „Jídlo musíme nějak ukrýt, aby nelákalo zvěř.“ „Jako myslíš medvědy?“ ironicky jsem odvětil. „Medvědi jsou na Slovensku, mě dělají spíš starost prasata.“ pokračoval Lukáš s vážnou tváří. S očima v sloup jsem vybalil spacák a vlezl si do něj. Lukáše jsem neřešil. Nijak neprotestoval, takže si poradí.

„Adame, vstávej! Slyšíš to?“ Naštvaně jsem chtěl něco zamumlat, ale najednou jsem to uslyšel. Chrochtavé a kvílivé zvuky. Prasata! Rychle jsem se vyhrabal ze spacáku a rozhlížel se, kam utéct. „Adame, pojď honem nahoru na strom!“ Lukáš mi podával ruku. Neváhal jsem, znělo to jak zmutovaná obluda. Seděli jsme tedy uprostřed noci spolu na stromě a pod námi začala přehrabovačka spacáku a mého baťohu. Dal jsem si do vnější sítkované kapsy kusy sušeného masa. Chyba. Teď kvůli tomu sedím na větví jen v trenkách. „Chceš pučit oblečení? Svůj baťoh mám tady nahoře. Tvoje věci jsem vzít nemohl, ležel si na nich.“ Trochu jsem se zastyděl. „Jo, prosimtě, je tu takhle celkem kosa.“ Lukáš vyndal stoleté šustáky a triko s dlouhým rukávem a dírami. Ale lepší než nic. „Díky.“ Prasata odešla, ale my dál mlčky seděli na stromě, dolu se nám za tmy fakt nechtělo. „Počkáme na světlo?“ „Radši jo.“

Pomalou se rozjasňovalo. Přejížděl jsem pohledem po okolí, zastavil jsem se na Lukášově ruce, která mu couhala z rukávu. Měl tam drobné jizvy. Všiml si mého pohledu a rukáv si stáhnul dolů. „Co se ti stalo?“ zajímal jsem se. „Ale nic, to už je starý.“ Na tréninku vždycky Lukáš nosil přes zápěstí potítka. Dál jsem se neptal, ale mlčet jsem už nechtěl. Nudil jsem se. „Tak co, už ti jdou šestky?“ štouchl jsem si do něj. „Hele jo, natrénoval jsem to.“ odvětil úplně s klidem. Trapné ticho. „Co tvoje důležité zkoušky?“ Navázal stejně provokativním tónem. Pousmál jsem se. „V pohodě.“ „Aní nám tam nechybíš. Kluci říkají, že ti příhrávali

jen kvůli trenérovi. Když ses nedostal k míči, bylo dusno. To, žež nám ho pak ztratil, se neřešilo,“ pustil se Lukáš do větší kritiky. „Je to možný,“ odpověděl jsem s naprostým nezájmem. Lukáše to vytočilo. „Proč se takhle chováš?“ „Co konkrétně myslíš?“ „To, že máš všechno, na co si vzpomeneš a vůbec si toho nevážíš a chováš se jak s prominutím debil!“ Jako vážně mě tu takhle uráží tahle nicka, s oblečením ze sekáče, která si hraje na velkého kápa? „Co ty o tom víš?“ Lukáš se zarazil. „Nic o tom nevím, já nikdy neměl všechno.“ Ááá, hraje si na chudinku. Lukáš zahlédl můj pohled. Chvilí na mě koukal a pak se rozhodl. Vytáhl si rukávy. „Tak koukej, vidíš? To jsou jizvy od nože, mámu vždy fascinoval pohled na kapičky krve.“ Pokračoval dál. Vyhrnul si triko, kde byly další jizvy, tentokrát nebyly úzké a drobné, ale kruhové. „To je od cigaret, které si o mě típala. Cím víc jsem řval, tím do mě dlobuala intenzivněji.“ Koukal jsem na to s hrůzou, některé jizvy úplně splývaly a tvořily na jeho těle mapy. Zhluboka oddechoval a triko zase stáhnul. „Promiň,“ zašeptal jsem a čučel dolu na náš rozslapaný nocleh. Zase jsme dlouho mlčeli. Přemýšlel jsem o tom, co jsem viděl. A porovnával naše životy.

„A jak ses dostal k basketu?“ zkusil jsem to po dlouhém mlčení z jiné strany, přece jen jsme spolu měli být ještě 3 dny. „U babičky jsem v televizi zahlídl zápas a naprosto mě to ohromilo. Řekl jsem si, že to chci dělat!“ Lukáš se při té vzpomínce pousmál. „Neber to špatně, ale když jsem tě poprvé viděl, nebyls žádný mistr.“ „Jo, to nebyl, míčový sporty mi nikdy pořádně nešly.“ „Tak proč si to zkoušel?“ nechápal jsem. „Překážky jsou přeci od toho, aby se překonávaly. Navíc babička byla fanyнка Michaela Jordana a rozhodla se mě v tom podporovat a díky tréninkům jsem trávil dost času mimo domov, zůstával jsem i po tréninku, abych piloval. Chtěl jsem uspět. A navíc, však víš, s váma jsem do sprchy jít nemohl, kvůli těm jizvám. Styděl jsem se za to.“ Jeho řeč mě celkem vzala. Tak jsem se rozhodl se mu také se vším svěřit. Jak si otec přese mě chtěl splnit svůj sen, být profesionálním hráčem, který mu kvůli zlomenému kotníku nevyšel a musel se smířit s pozicí trenéra. Jak jsem mamky miláček. Jedináček. Vytoužené dítě, pro které udělá naprosto vše. Jak mě kluci na gymplu kvůli basketu vůbec nebrali mezi sebe, protože sportovci jsou přeci „hloupý cvičky.“ Vyslechl mě a myslím, že tím taky pochopil dost věcí. Spřátelili jsme se a společně přežili až do konce.

Doma jsem pak přemýšlel. Nad vším, co se v posledních dnech odehrálo. A jaký život jsem doposud vedl. Uvědomil jsem si, že jsem takhle naprosto zbytečný, a to já přece nechci! Lukáš měl být ten nejslabší, měl k tomu všechny předpoklady, ale vypracoval se. Sám. Bez větší pomoci. Nebo spíš naopak. S překážkami.



Nejslabší jsem v týmu já, i když nemusím být. Všechny sporty mi vždycky šly, mám dobrý předpoklady. Geny. Talent. Hlavní problém je ten, že jsem srab. Jen se vezu po kolejích, které mi tvoří trenér. Ne trenér. Je to můj otec. Striktní. Potřebuju se vzchopit. Postavit na vlastní nohy. Už nechci hrát basket! Musím vyzkoušet něco jiného. Zatím ještě nevím co, ale to nevadí. Přijdu na to. Rozhodl jsem se. Rozhodnutí padlo rychle, jako ve sportu, tam nelze dlouho váhat. Každé zaváhání může znamenat prohraný zápas. A já rozhodně svůj životní zápas neprohrāju! Vyšel jsem ze svého pokoje a stanul tváří tváří otcí. Neklopil jsem oči, díval jsem se do těch přísných očí zpřímá jako nikdy. „Tati, chci s tebou mluvit!“

Kafka: Proměna - Markétka

Jitka Bonaventurová

Markétčin pokoj

Markétčin pokoj těsně sousedil s Řehořovým. Před svou podivnou proměnou si spolu náramně rozuměli a přes spojovací stěnu se rádi dorozumívali. Bratr miloval sestřiny houslové koncerty, i když to často byla jen jednoduchá cvičení, a odměňoval je nadšeným aplausem. Po proměně ovšem sestru svými projevy víc a víc děsil. Spojovací stěna přenášela do jejího útulného dívčího pokojíku podivné šelesty, škrábání a šustění podle toho, zda se bratr – hmyzí nestvůra – pohyboval po stěně, jež jim byla společná. Ony pazvuky ještě zvýrazňovala papírová tapeta, jež zdobila oba pokojíky. Markétka milovala růžovou, a tak, na rozdíl od bratrovy střízlivé barevnosti, pokoj hýřil sladkými odstíny. Korunu tomu všemu dávaly stylizované růže, jimž nechyběly dekorativně zakřivené zubaté listy. Na těchto křiklavých tapetách se poněkud nevkusně vyjímalý barvotiskové obrázky, které zachycovaly známé výjevy ze Starého zákona. Markétka si je sem pověsila ani ne tak kvůli náboženskému zanícení, které stejně jako její rodiče spíš předstírala, ale spíš pro jejich křiklavé, výrazné barvy, jež kontrastovaly s nudou venkovního prostředí. Jediné okno směřovalo do šedivého, oprýskaného průčelí protějščího domu, nemocnice se slepými, ponuře vyhlížejícími průzory do tohoto posmutnělého místa. Melancholií umocňovalo vlhké, podmračené počasí, sluneční paprsky sem do této úzké uličky židovského města zabloudily jen málokdy.

Dívčí pokojík byl vybaven jednoduchým, ale hezkým nábytkem. Postel, vždy pečlivě ustlaná a opatřená vyšíváním přehozem starorůžové barvy, stála vpravo vedle okna, vlevo od něj měla Markétka malou toaletku s taburetkou. Ráda se na sebe dívala do oválného zrcadla a dlouhé minuty si pečlivě pročesávala své husté tmavé vlasy. S rozkoší pozorovala svou svěží pleť, měkké



plné tmavě růžové rty, ráda se dívala na pravidelně rostlé bělostné zuby, byla pyšná na svůj krásný rovný nos, upřeně se dívala do svých jiskřivých hnědých očí, lemovaných ladným obočím. Mnoho šperků neměla, ale s hrdostí si připínala ke svému hrdlu kamej na široké růžové sametové stuze a do vlasů si pečlivě vkládala sponu ve tvaru roztomilého broučka. Jeho břicho i hlavička byly vyplněny růžovým sklem. Po Rehořově podivné proměně se však této ozdoby začala bát, připomínala jí bratrovu nechutnou podobu a vždy při pohledu na ni se jí udělalo poněkud nevoľno od žaludku.

Vedle toaletky, jež byla polstrována a potažena jemným vzorovaným hedvábím, býval v rohu opřen krajkový slunečník barvy slonové kosti. Markétka ho nosovala při nedělních promenádách s rodiči, koketně jím ve svých štíhlých ruckách opatřených bílými rukavičkami otáčela a po očku pozorovala, zda si jí se zájmem neprohází některý z mladých mužů. Toužila se jako většina jejích vrstevnic dobře vdát, samozřejmě za muže z židovské komunity, a proto nevynechala žádnou příležitost na sebe upozornit. Rodiče se někdy naoko na Markétku zlobili, ale museli uznat, že vhodný, dobře situovaný nápadník by mohl jejich nesnáze s finanční situací teď, když Rehoř přestal rodinu z nepochopitelných důvodů podporovat, vyřešit. Nezbytnou součástí výbavy mladé vdavekchytivé adeptky byla malá korálky vyšívání kabelka s postříbřeným uzávěrem. Vevnitř tohoto drobného zavazadla se v hedvábném lůžku skrýval kapesníček s monogramem (občas ho jakoby náhodou upustila a doufala, že vyhlídnutý mladík zabere a podá jí ho), stříbrná pudřenka ve tvaru růže se zrcátkem a mentolové bonbónky (vonný dech by mohl přivábit kýženou oběť). Na toaletce stál ještě malý skleněný flakónek s fialkovou vůní, dárek od Rehoře, a růžový vějíř s ozdobným třapcem.

Důležitou součástí Markétčina pokojíku byla nevelká šatní skříň, v jejíž útrokách se nacházela kromě několika šatů s koketním honzíkem Markétčina skromná, ale vkusná výbava. Pod štůskem povlečení s monogramem dívka pečlivě schovávala svůj hustě popsaný deníček. Byl zrcadlem její citlivé, někdy až přecitlivělé duše, která toužila vzlétnout. Nejkrásnějším a nejvzácnějším předmětem v Markétčině pokoji byly ovšem housle. Byla to krásná práce mistra houslaře, bylo s podivem, že takové housle jí otec opatřil docela levně. Získal je za jakousi protislužbu od svého souseda vetešníka. Kupodivu tento poměrně zběhlý a jinak vychytralý obchodník onen nástroj dosti podcenil, pokládaje jeho poněkud omšelý zjev za předmět nemající již valnou cenu. Jak se mýlil! Jeho hodnota byla jistě nejméně trojnásobná. Markétka na tyto housle, jež dostala k narozeninám, hrávala s velkou váš-

ní. Rehoře dojímal ty leckdy poněkud falešné tóny, svou sestru velmi miloval a leccos jeho bratrská láska odpouštěla a přehlížela. Přesto se rozhodl, že až se mu podaří něco našetřit, zaplatí Markétce lepšího učitele, možná dokonce bude moci sestru podpořit i ve studiu na konzervatoři. Je možné, že se bratrovi víc než hudba zamlouval sestřin zjev, když svými štíhlými prsty uchopila tmavé tělo houslí a dlouhými tahy smyčce vyluzovala zvláštní tóny, když jí při vášnivém staccatu do čela spadla vlna vlasů, když se občas elegantně shýbla a otočila partituru opřenou na vyřezávaném stojanu, to miloval. Ale teď už jí to nemohl říct. Slychával ji ještě ve svém krunýři, ale věděl, že ona už o jeho obdiv nestojí, věděl, že už jí její sen, stát se houslovou virtuózkou (i to by mohl být způsob, jak získat zajímavého nápadníka), nemůže naplnit. Hnusil se jí, postupem času na něj zcela zapomněla, a když chtěla, oddechla si.



Rozhodnutí

Eliška Kavanová

Zazvonilo. Přišla do třídy, pozdravili se. Žáci věděli, že v jejich hodinách nehrozí těžké testy, brali její hodiny jako oddychovku. Ale také věděli, že v těchto hodinách se nemusí bát říct svůj názor. Vždy je vyslechne, neřekne jako matikářka, že jsou úplně blbí. Dokonce jim často za názor poděkuje. To se u jiných obvykle nestává. Taky už dávno zjistili, že tahle uča odpoví i na jejich záludné otázky týkající se sexu. Ani když si Moutelík schválně připraví něco pikantního, nevyvede ji to z míry. Když měli před měsícem pár dnů supl, byla to bez ní nuda. Ptát se suplující matikářky na orální sex by nezvládl ani Moutelík.

Učitelka jim vysvětlí, o co dnes půjde. Mají si pozorně přečíst text, který rozdá. Pak se mají zamyslet, jak asi příběh dopadne. Narodí se dítě? Ještě krátce připomíná pravidla diskuse, už to znají z jiných hodin, ale občas se to zvrtně, tak možná proto.

Učitelka předá žákům nakopírovaný text.

Je to asi sedm týdnů, co moje budoucí M. potkala budoucího O.

V tu chvíli netušila, že přesně v tuto dobu začne řešit, co se sebou. Vlastně, co se mnou. Vůbec si mne totiž nepřála. A tím pádem nepřejde asi ani teď. Ale pěkně popořádku.

M. se vracela pozdě domů z práce. Byla unavená, mrzutá, nesoustředěná. Nevšimla si, že na konečné autobusu už kromě ní vystoupil ještě jeden stín. Hlavou jí běželo, jak se těší do vany a pak do postele. Má toho dnes opravdu dost. Ze toho bude ještě víc, se ukázalo za chvíli.

Ten stín je můj O. Taky to v tu chvíli ještě netušil, nevěděl, co se sebou. Veden svým nezvládnutým pudem se v temném zákoutí parku na M. vrhl. Moc o tom nevím, zkrátím to. Brutálně ji znásilnil.

Moje budoucí M. se probrala po několika dnech v nemocnici. Žila. To bylo to hlavní. O tom, že nějakým způsobem žiju i já, opravdu nevěděla. Teď už o mně ví. Ví, že jsem velké asi jako bobulka vína. Ví, že má asi 5 týdnů na rozmyšlenou. Naštěstí žije v zemi, kde může o tom, zda nechá kuličku vína vyrůst, nebo ne, legálně přemýšlet. Naštěstí pro ni, naneštěstí pro mne. Nebo jak to je?

Proč je to všechno tak složité!? Proč se lidé nikdy neshodnou? Jedni říkají, že mám právo na život za všech okolností. Dokonce i tehdy, když můj život ohrožuje život M. Co pak ale bez M. budu dělat? Někteří si myslí, že o mém ne-bytí má plné právo rozhodovat M. Lidé se dokonce nemohou dohodnout ani na tom, od kdy se počítám mezi ně, mezi lidi. Někdo to počítá od početí. To zní opravdu divně, obzvlášť když víme, jak to bylo se mnou. Tam v parku spíš O. bliklo hlavou, že jestli ho chytí, pěkně mu to spočítají... Tak jak to je? Kdo to ví?

M. neví. Neví, co má dělat. Bojí se. Ví, že jsem u ní, úplně nevinně a slabě. Jednou, za pár let, by si mě možná vysnila a přála. Teď ještě ne. Není připravená. Není připravená na to, mít mě, slabě a nevinně a vědět, že O. je silný a vinný. Vinný tím, že se cítí tak počiněná a zmatená. Vinen tím, že nevnímá její ne.

Jak se moje M. rozhodne? Nechá mne vyrůst, zvládne se mi každý den dívat do očí, které mohu mít po O.? Dá mi svou lásku, bude tak silná? Narodím se?

Chvilí jsou žáci zaražení. Netrvá dlouho a ozvou se první, kteří mají odvahu diskusi začít. Připomenutá pravidla občas zapomenou, často jich mluví víc najednou. Učitelce to dnes ale vůbec nevadí. Dnes je nijak neusměrňuje, nechá debatu plynout, pozorně jim naslouchá. Naslouchá názorům, které začínají převažovat. Překvapili ji.

Hodina utekla jak nikdy. Učitelka vybere texty, rozloučí se a odchází.

Už ví. Zavolá do nemocnice, že na plánovaný zákrok nepřijde.



Někdy máme obavy, někdy opravdový strach

Ondřej Lněnička

“Nezávislý a spontánní!” No to určitě, pomyslel jsem si při pohledu na otrhaný billboard a pokračoval dál ulicí. Límeček kabátu značky Carl Vinson jsem si přitáhl více ke krku a odhodlaně se dál pracoval podzimním větrem. “Ještě by mi tak chybělo uhnat si zápal plic, navíc kvůli takové konině,” pomyslel jsem si s notnou dávkou zadostiučinění, když jsem zahýbal kolem obchodu s podivným názvem Rododendron. Proč se obchod s hudebními jmenuje takhle hloupě, to se asi nikdy nedozvím. Ne že by mě to zase tak zajímalo. Vlastně na takové myšlenky ani nemám čas. Pořád myslím na to, jak jsem mu skočil na špek. Já trouba. Vítr mezitím zesílil a odněkud snad až z blyštivé budoucí zimy přinesl i první sněhové krystalky, rychle se rozpouštějící na všem, kam dopadnou. Otřesu se chladem. “Nebud’ labuť,” jak říkávala moje máma, ačkoliv já jsem nikdy nepochopil, co je tak špatného na tom být labuť. “Ale dost už. Netěkej pořád! Soustřed’ se!” Sice říkám konina, ale tohle jsem přece jen už přepískl. Zaplést se s chlapem, co si dobrovolně říká Parmezán. “Co sis sakra myslíš?” nadávám si snad už po tisíci. Zahrnul jsem do další, tentokrát úzké, špinavé a nevábně zapáchající uličky. Smrdí to tu jakoby se tlupa bezdomovců právě umyla v padajícím dešti a jejich špína se vežrala do samotného asfaltu. Jsem skoro na místě. Očima tékám po opadaných stěnách a hledám červené dveře s obrázkem růže, neuměle do nich vyřezaným kapesním nožem. Tím jsem opustil soustředění se na odpornou uličku a už jsem si znesvětil své ukázkově čisté boty značky Wild Oates. “Doprdele!” ulevil jsem si už nahlas a smířil se s tím, že celý večer strávím s hadříkem a čisticím. Konečně, tady jsou ty dveře. Beru za popraskanou plastovou kliku a zevnitř mě neovane žádný pach. Ha, jak překvapivé. Venku to páchne rozhodně víc. Vcházím do malé temné místnůstky, oddělené od dalšího prostoru pruhy tuhé plastové fólie. Teď opatrně. “Nechceš vlítnout někam, kam nechceš vlítnout

frajere,” dodám si odvahy a lehce rozhrnu plastovou překážku. V dlouhé chodbě nepříjemně bliká pár zářivek. Z dálky slyším hlasy. Pomalu začínám pochyťávat i jednotlivá slova. “A jak časté jsou ty případy, kdy to končí dobře?” ptá se trochu nepříjemně mečivě první hlas. “My z toho infa, co máme, ale ta infa nemusí být přesná, usuzujeme kolem 1 %,” navázal dunivější hlas, načež se opět rozezněl mečivec: “Když se to povede.” “Ano, když se to povede.” To už jsem ale dorazil z chodby do něčeho, co kdysi mohlo být příjemným malým barem, ale teď to připomíná spíš opuštěnou hospodu jak z nějakého klišoidního horroru. “Ale ale, kdopak nám to dorazil?” rozmečel se mečivec vzhledem připomínající opelichaný kaktus. “Sklapni Banáne!” Rozduněl se chlap, kterého znám jako Parmezána. “Co mají sakra s těma jídelníma přezdívkama?” prolétlo mi zcela nehodno situace hlavou. Parmezán připomínal golema s leprou. Olezlý obrovský chlap vypadající jako gorila, co prošla velmi nepodařenou depilací. “Nemám ho.” dostal jsem ze sebe s notnou dávkou sebezapření. Parmezán s Banánem ztuhli. Jejich oči by rozřezaly i solidní betonový blok. “Proč si do hajzlu musejí dávat tak stupidní přezdívký!” Banán přistoupil do rohu místnosti a otevřel zrezivělou klec, zatímco mě Parmezán nejméně chytil za ruce. “Tohle vypadá na dlouhý večer,” stihl jsem si ještě naposledy pomyslet.



Na tohle nikdy nezapomenu

Eliška Borecká

Sedli jsme si na gauč, objímali se s maminkou, pustili jsme si komisaře Rexe, jedli čokoládu a maminka se zase po dlouhé době usmála.

K desátým narozeninám jsem si úplně nejvíc na světě přála něco, co mi pomůže. To se mi splnilo. Od maminky jsem dostala deníček. Byla jsem strašně šťastná. Objala jsem ji a maminka se rozplakala a do ucha mi pošeptala: „Promiň, Sárí.“ Řekla to smutně, ale já jsem ji pohladila po zádech a poušmála jsem se. Hned večer jsem si začala do deníku psát. Milý deníčku.

Ahoj! Jmenuji se Sára. Kamarádi mi říkají Sár. Je mi deset. Mám skvělou a moc hodnou maminku, jmenuje se Klárka. Ještě mám mladšího brášku, který se jmenuje Kryštof. Jsou mu čtyři. Taky mám tátu, jmenuje se Richard. Otočila jsem se. Kryštof už spal. Měl trošku pootevřenou tu svoji růžovou pusinku a jeho kudrnaté blondaté vlasy mu odstávaly doleva. Bylo už pozdě, asi po desáté hodině, ale nechtělo se mi spát. Tak to bude zatím vše, dopisovala jsem do deníku. Nestihla jsem to ani dopsat a ozval se křik. Práskly dveře! Rychle jsem zhasla baterku, deník jsem hodila pod postel, přehodila jsem přes sebe deku a dělala, že spím. Slyšela jsem křik. Chtělo se mi strašně brečet.

Byl to táta. Přišel z hospody. Samozřejmě byl úplně namol. Začal na maminku jen tak křičet, přestože ho maminka jen pozdravila. Přímo na ni řval, kde má večeri, kde jsou děti a byl strašně nepříjemný a zlý. Nemohla jsem to už vydržet, vzala jsem si do ruky plyšáka, vstala jsem z postele a šla jsem ke dveřím. V pokojíku máme skleněné dveře, přes které je vidět jen z naší strany. Opřela jsem si čelo o sklo a v tu chvíli jsem se rozbrečela. Táta vzal máminu ruku do své obří tlapy, chytl ji za předloktí, strašně ho zmáčknul, až se z toho maminka bolestí rozbrečela. Potom jí pustil ruku, napřáhl se a přímo do pravého oka jí pěstí udeřil! Maminka se schoulila v koutě, jednou rukou si držela poraněné oko a prosila tátu, ať ji nechá být, že mu udělá večeri

a vše, co bude chtít, jen ať se nikdy nedotkne dětí. Začala jsem brečet. Tak moc jsem chtěla k mamince jít. Tak moc jsem jí chtěla pomoci a tátovi něco udělat, nebo mu alespoň něco říct, ale neodvážila jsem se. Tak moc jsem chtěla. Strach mě přemohl. Byl silnější než já. Vlezla jsem do postele, zavřela jsem oči a myslela na maminku a posílala jsem jí svou energii. Pak jsem jen zaslechla, jak maminka říká dobře, a táta si bere něco z lednice. Snažila jsem se zapomenout a se slzami v očích jsem usnula.

Ráno mě vzbudil Kryštof. Zmáčkl mi tváře a řekl mi: „Vstávej, Sár, budeme si hrát s těma plyšákama?“ Hned jsem otevřela oči a usmála jsem se na něj. Dneska jsem neměla náladu hrát si s plyšáky, ale kvůli Kryštofovi jsem se přemohla a tu půl hodinku jsem si s ním pohrála. Když mi zrovna říkal o nové hračce ve školce, vzpomněla jsem si na včerejší večer. Popravdě to, co se stalo včera večer, se nestalo poprvé. Táta už to mamince udělal nejméně dvacetkrát, ale maminka se nikdy nebránila, nikoho nikdy nezavolala o pomoc. Když se jí v práci zeptali, co se jí stalo, od čeho má ty modřiny, řekla jen: „No to mám z kola“ nebo „Spadla jsem ze schodů“ Vlastně vůbec nevím, proč maminka neřekla pravdu.

„Sár posloucháš mě?“ řekl Kryštof. Jen jsem se usmála a šla jsem za mámou do kuchyně. Maminka nám právě dělala snídani (míchaná vajíčka) a zpívala si u toho. Dobré ráno, řekly jsme s maminkou jednohlasně. Táta tady nebyl. Neví, kam šel, ale upřímně jsem byla ráda, že tu není. Už jsem ani nechtěla, aby se vrátil. Nevěděla jsem, jestli si to mám myslet. Po snídani dávali v televizi Bořka stavitele, kterého Kryštof úplně zbožňuje. Konečně jsem si mohla s mámou promluvit. Jen máma a já. Pořádně jsem ani nevěděla, co jí vlastně řeknu, ale byla jsem ráda, že si alespoň my dvě popovídáme. „Mami, můžu se tě na něco zeptat?“, „Ano, samozřejmě, že můžeš,“ odpověděla mi máma.

Všimla jsem si, že má maminka kolem oka velký modro-fialový monokl. „Proč se tatínek takhle chová? Proč ti ubližuje? Proč lže svým kolegyním v práci? Proč někoho nepoprosíš o pomoc?“ Měla jsem spoustu otázek, na které jsem si sama nedokázala odpovědět. Věděla jsem, že mé kamarádky ze třídy nemají tatínky, kteří by mlátili svoje manželky.

Maminka se zhluboka nadechla a do očí se jí prodraly slzy. Spodní ret se jí začal třást. „No, víš, není to tak jednoduché.“ Maminčinu odpověď jsem nepochopila. Mně to přijde jednoduché, ale jelikož maminka začala brečet ještě víc, pohladila jsem ji po zádech a pomalu jsem jí zopakovala své otázky. „Nevím, proč mi tatínek ubližuje, ale vím, že to včera večer udělal naposledy a že už se mě ani vás nedotkne!“ Když mi maminka tohle dořekla, nevěděla jsem, co na to mám říct. Nesouhlasila jsem s maminc



kou, s tím, že to táta už nikdy neudělá! Věděla jsem moc dobře, že táta nepřestane. Teď mě hlavně zajímala ta třetí otázka. Maminka se nadechla a řekla: „Nemůžu! Nemůžu, protože se bojím! Bojím se o vás, o to, co by mi na to řekly kolegyně, ale nejvíc se bojím táty!“ „A nemůžeme utéct?“ zeptala jsem se. „Sáří, je to těžká věc, ale jak jsem řekla, táta se nás už NIKDY nedotkne!“ Maminku jsem objala, věděla jsem, že i pro ni to musí být velmi těžké. Následující skoro dva týdny se nic nedělo. Táta byl zatím v klidu, někdy zakřičel, ale maminku ještě neuhodil. Zatím...

Následující noc se ozval křik, ano, bylo to tu zase. Prý, že už to nikdy neudělá. Vytáhla jsem si z druhého šuplíku notebook a začala jsem vyhledávat adresy na azylové byty, kontakty na nějaké odborníky, rady na to, jak celou situaci zvládnout. Všechny věci jsem si dala na lištu, abych je mohla ukázat mámě. Notebook jsem vypnula a položila jsem si ho na stůl. Ráno nás vzbudila maminka. Šli jsme spolu ven. Po tak dlouhé době. Já, máma a Kryštof. Když jsme se kolem půl jedné vraceli domů (táta doma nebyl), chtěla jsem mámě ukázat to, co jsem našla na notebooku. Vešla jsem do pokoje, ale notebook nikde, podívala jsem se do všech šuplíků, na stůl, do postele i pod postel, ale nikde nebyl. Šla jsem to říct mámě a máma řekla, že si ho asi půjčil táta, neviděla v tom žádný problém. Otevřela jsem pusou a strašně jsem se začala bát. Řekla jsem mámě, co jsem tam hledala a co jsem si dala na lištu. Máma se taky lekla. Nevím, jestli toho, že to táta uvidí, nebo toho, co jsem tam hledala. Nikdy v životě jsem se takhle nebála. Cítila jsem v sobě úzkost, zlobila jsem se na sebe, ale ve skutečnosti jsem s tím nemohla nic udělat. Maminka mě uklidňovala, že bude vše v pořádku a táta bude v klidu, ale strach v jejích očích se nedal přehlédnout. Pak se mě zeptala: „Sáří, ty věci na tom internetu jsi hledala proč?“ Na to jsem mamince odpověděla: „Nelíbí se mi, jak se k nám táta chová, vím, že to je špatně. Nechci takhle žít ještě osm let! Ani Kryštof nechce a vím, že ty taky nechceš!“ Maminka se na mě podívala, zavolala si k sobě i Kryštofa a oba dva nás pevně objala. Jen v jejím objetí jsme se cítili bezpečně. Maminka se mi omluvila a řekla mi, že příště už bude křičet, že až se jí někdo zeptá, řekne pravdu. Už se nebudu bát.

Maminka celé odpoledne volala s různými lidmi, koukala se na internetu na azylové domy a na spoustu rad. Já jsem v pokoji přemýšlela o tátovi. Jak to vlastně všechno dopadne. K večeri nám maminka udělala řízek s kaší, jelikož je to s Kryštofem naše nejoblíbenější jídlo. Po večeri nám maminka napustila vanu a přilila tam spoustu bublin. S Kryštofem jsme se šli koupat. Bylo asi sedm hodin večer. Po chvílce ve vaně jsem zaslechla zvuk,

myslím, že mamince spadla pánvička na palačinky, a pak kroky. Dalších asi deset minut bylo v kuchyni ticho. Přišlo mi to divné, poněvadž maminka si v kuchyni vždycky zpívá. Vylezla jsem z vany, utřela jsem se ručníkem a vzala jsem si na sebe pyžamo. Šla jsem do kuchyně, ale nikdo tam nebyl. Zavolala jsem po bytě, ale odpověděl mi jen Kryštof. Lekla jsem se, i když šla maminka třeba jen pro cukr, vždycky nám to řekla, ale teď nic. Osušila jsem Kryštofa a oblékla mu pyžamo. Sedli jsme si oba na zem do dětského pokoje a začali jsme si hrát s plyšáky. Otevřely se dveře a zaslechli jsme kroky.

Třeba nám máma koupila nějakou čokoládu řekl radostně Kryštof. Najednou se otevřely dveře dětského pokoje. Byl to stín větší než má maminka. Stál tam táta. Koukal se na nás, ani nemrkal. Jeho pohled byl zlý a mě z toho začal běhat mráz po zádech. „Ahoj, tati,“ řekli jsme s Kryštofem trochu vylekaně. Táta nic neudělal. Stále na nás koukal. Pak se rozběhl přímo k nám. Chytl nás s Kryštofem za ruku a doslova nás odtáhl k posteli. Kryštof začal brečet, ale táta vzal okamžitě lepenku a zalepil nám s ní pusou. Poté vytáhl z kapsy provaz a ruce nám přivázal k posteli. Zavřel okna, zatáhl rolety, vyběhl z pokoje a zamkl nás. Pak odběhl a bouchly dveře.

Chvíli bylo ticho. Byli jsme v šoku. Kryštof začal strašně brečet. Nešlo to zastavit. Brečel tak strašně moc, až jsem začala brečet i já. Po asi dvaceti minutách jsem Kryštofovi řekla, že se odsud musíme dostat, nebo alespoň někoho zavolat. Ale jak? Ruce jsme měli svázané k posteli. Strčila jsem do Kryštofa ramenem a názorně jsem mu ukázala, co má dělat s pusou. Když lepenka trochu povolila, přitáhla jsem si k sobě kolena a páskou jsem drhla o koleno tak, že se mi páska sloupila. To samé udělal i Kryštof. Napadla mě jedna věc, kterou jsem hned řekla Kryštofovi: „Kryštofe, pamatuješ si, jak jsme se spolu koukali na ten seriál Komisař Rex?“ „Ano,“ odpověděl Kryštof. „No tak v jednom díle přece byly děti, které unesli nějakí dva chlapi, a taky byly přivázané provazem!“ V tu chvíli jsem nemusela nic říkat, jelikož Kryštof pochopil, o čem mluvím. Začali jsme oba kroutit a škubat rukama. Snažila jsem se dát ruce co nejdál od sebe a v tu chvíli protáhli mezerou mezi mýma rukama Kryštof svoji ruku a hned pak druhou. Nechápu, jak se to stalo, ale v tu chvíli provaz praskl. Rychle jsme ze sebe strhali provaz a já běžela ke své aktovce, abych si vyndala mobil a zavolala policii, ale mobil tam samozřejmě nebyl. Co teď? pomyslela jsem si. Co když sem přijde táta? Co udělá? Ublíží nám? Ne, tohle se nestane. Nesmí se to stát. Najednou Kryštof říká: „A co náhradní klíč?“ „No joo, ty jsi třída!“ Začali jsme hledat klíček. Podívala jsem se do kasičky a tam byl klíč. Kryštof začal



skákat radostí. Odemkli jsme pokoj a já jsem se rozběhla k pevné lince. Vytočila jsem číslo 158, řekla jsem adresu, jak se jmenuji a co se stalo. Během pěti minut všichni přijeli. Kryštof na mě vzápětí skočil a objal mě. Já jeho taky. Po oku mi zase začaly stékat slzy. Pak jsme mluvili s policisty. Řekla jsem vše, co jsem věděla. O tom, jak maminku táta bil, jak maminka všem lhala, protože se bála a nakonec i o mně a Kryštofovi. Pak jsem si vzpomněla, že jsem vlastně policistům zapoměla říct to nejdůležitější. To, že je maminka pryč a že se sem táta určitě vrátí. Jedna mladá policistka se zrzavými vlasy nás s Kryštofem vzala za ruku a odvezla nás na policejní stanici. Byli jsme tam až do večera a dokonce jsme tam i přespali. Nevěděla jsem, co se děje. Co policisté dělají nebo co je s maminkou. Nic. Nikdo mi nechtěl nic říct. Ráno nás vzbudila zase ta zrzavá policistka a řekla, že maminka je tady. Byla jsem strašně šťastná. Jako nikdy předtím. Maminka měla ruku v sádře a nohu v obvazu. Rozeběhla se k nám a všichni jsme začali brečet. Takový pocit jsem ještě nikdy nepocítila. O tátovi jsem vůbec neslyšela. Maminka mi vlastně nikdy neřekla o tom, co se ten večer stalo. O pár měsíců později jsem ve stole u maminky našla papír, na kterém byla uvedena peněžní částka a dole bylo napsáno: Po zesnulém Richardovi Šefčíkovi. Táta umřel. Zajímalo mě jak, kdy a jestli se dostal do nebe, nebo do pekla. Po dlouhé době jsem se o tom bavila s maminkou a řekla mi, že ten večer ji chtěl táta zastřelit, když v tu chvíli přijeli policajti a zastřelili tátu. Sedli jsem si na gauč, objímali jsme se s maminkou, pustili jsme si komisaře Rexe, jedli jsme čokoládu a maminka se zase po dlouhé době usmála.

Ještě jednou...

Marcela Šířová

„Ještě jednou na mě sáhneš a odejdu,“ křičí Karla. Kolikrát za ta léta vyřkla, ať v duchu nebo nahlas, slova *ještě jednou*?

Snad stokrát, ale ona má pocit, že tisíckrát. A vždy je myslela vážně.

Léto, rok 2010, a Karla vyrazila se svojí kamarádkou Táňou na Náplavku na víno. Znají se už ze školy. Vždycky byly veselé, smály se všemu, až se lidi otáčeli. No co, ať si trhnou, myslely si. Seznámily se vtipně – když se snažily dostat na úplně nabitou přednášku jednoho vysokoškolského profesora. Podařilo se jim to. Dodnes se smějí, když si vzpomenu, jakou lští se tam dostaly. Smích, poletující dlouhé vlasy, bezstarostnost. Bývávalo, zpívá se v jedné písni. Píseň ze života.

Začalo to nevinně – ale ono to asi vždy začíná skoro nevinně...

Na Náplavce bylo plno. Hrála tam hudba, z grilů se linula pojóná vůně letní pohody, dovolené, léta. Všude kolem byl hláhol a směsice různých řečí. Sedly si s Táňou na jednu jedinou volnou lavičku, která tam byla. Pozorovaly šramot kolem a hodnotily lidi, kteří prošli kolem. Kluky, ale hlavně holky, a drbaly s hlavami u sebe, co mají na sobě. A že to někdy byly modely!!!

Ti dva kluci, kteří si vedle lavičky sedli na zem, je zaujali na první pohled. Možná tím, že si jich vůbec nevšímalí a na to ony nebyly zvyklé. Takže bylo nasnadě to změnit. „Nechcete si přisednout, my se posuneme,“ zaznělo z Karliných úst. Netušila, jak osudová věta to byla.

„Jasně, pozvání od takových koček by odmítl jen blázen,“ řekl vyšší z těch kluků. Karle se líbil víc než jeho kamarád, zaujaly ji na něm jeho oči. Hluboké, mystické, až uhrančivé. Slovo dalo slovo, zní to vlastně jako kliše, a Karla a Honza, jak se ten okatý tmavovlasý kluk s potouchlým úsměvem jmenoval, se začali scházet. První rande, druhé, třetí.

Docela rychle se k ní Honza nastěhoval. Na její vkus možná až moc, ale pořád tvrdil, že je zbytečné platit dva nájmy, když můžou platit společně jen jeden. No, vlastně spíš ho platila Karla,



protože Honza byl pořád bez peněz. Vydělával, ale nějak nedokázala pochopit, jak dokázal peníze tak rychle utratit.

Zpočátku si přišla Karla jako v pohádce. Honza byl jiný než její bývalý přítel – nekritizoval ji za každou hloupost, kterou si koupila, smáli se a bavili na akcích až do rána, jako by neměl přijít žádný další den. Také na ni ale žárlil a vždy, když byl v její blízkosti jiný muž, majetnický ji objímal kolem ramen a testosteron v místnosti se dal krájet. Karle se to ale líbilo. Konečně měla pocit, že o ni někdo stojí, je schopný se o ni doslova porvat. Vnímala to tak nějak zvláště – na jednu stranu se cítila nesvobodná, je přeci její věc, s kým se baví a od koho přijme pozvání na vinný strík, ale na druhou stranu se jí líbilo, že o ni někdo tak ostentativně stojí, v jejích očích ji chrání a přivlastňuje si ji. Lichotil jí. Rytíř držící hodně krátký provaz, který měla uvázaný kolem nohy. Provaz, jehož stahující se smyčku začínala cítit...

Čelila i hlasům kamarádek. Věty typu: „Karlo, neblázni, to nejsi ty.“ „Přeci si nenecháš diktovat...“ „To snad není normální, aby tě donutil jít uprostřed akce domů...“ sice její šestku, jak říkala svému šestému smyslu, nahlodávaly, až ji z toho bolel žaludek, ale hlava jí přeci říkala, že si Honzu vybrala, on si vybral ji, a to, že se potkalí, není náhoda. Ta jedna jediná volná lavička tehdy. A žádné řeči kamarádek ani rodičů o tom, že on pro ni není ten pravý, jsou blbosti. „Ten pravý,“ v jakém století asi tak žijí,“ myslěla si. A tak svoji šestku utlumila, skoro až poslala k ledu...

„Rekl jsem ti, že se s ním nemáš bavit a že ti nemá vůbec co psát,“ slyšela Karla u svého ucha. U ucha, u kterého jí zrovna proletěl telefon. Ten telefon, který měla doteď položený ve své kabelce. Cítila jeho ruku svírající lem jejího trička, jeho dech zapáchající alkoholem. Dech člověka, s kterým žila, měla ho ráda, ale zároveň cítila, že se s ním něco děje. S ním? Nebo s ní? Vždyť on jí její dech zkracoval a mělčil... Přestala chodit s kamarádkami na víno, protože to jsou podle jeho slov krásy, přestala jezdit na výjezdní porady v práci, protože se prý chová až moc přátelsky, v jeho slovním podání vyzývavě, a takové jí Honza nemůže věřit. Rozhodně ne.

Začala se strojit malinko jinak. Žádné šaty, tílka, ale šedá nebo hnědá trika... Odkdy má ráda nevýraznou hnědou a šedou? Vždyť je vždycky nesnášela. A hlavně svůj šatník rozšířila o roláky a dlouhé rukávy. Více látky skryje různá tajemství...

Růže. Kytice růží. Už přesně ví, jakou kytku nesnáší...vůně, možná už zápach omluv, kajícínosti a pár dní klidu.

Jenže ani ty blbé růže nemohly vyvážit dny, kdy se nic nedělo. Karla totiž už neuměla odhadnout situaci, kdy se něco může stát, kdy se něco bude dít. Lze to vůbec odhadnout? Z nevinného

usmání v restauraci na číšníka se staly hodiny nočního vyslyšení a pláče. „Odkud ho znáš? Domluvili jste se na něčem? No jistě, tobě tak věřit, vždyť máš to v očích...“

V těch chvílích se těšila, až člověk, kterého dříve milovala, usne. Někdy se modlila, ať usne napořád. Nebo ať po hádce odejde, ať pochopí...

Ona bude moci aspoň brečet. Dřív brečela lítostí, teď lítost vystřídal vztek a stud. Bezmoc a nenávisť. Často v noci vedle něj ležela, poslouchala, jak klidně dýchá a přemýšlela, že druhý den od něj uteče. Co by tomu řekli rodiče, když by pravda vyšla najevo? Nenašel by si ji, nemstil se jí? Otrásala se lítostí nad sebou samou, že to vůbec dovolila, že to nechala zajít tak daleko. Do toho se o něj bála, bála se toho, co s ním bude, kam půjde. Nějaký psychiater by jí možná diagnostikoval rozdvojenou osobnost. Bojí se o někoho, kdo jí ubližuje a kdo ji ničí. Bojí se vlastně někdy on o ni? Bojí se o ni, když na ni vztahuje ruku?

A druhý den následovaly fráze... „Jsem blbej, promiň, byl jsem opilej, nemyslel jsem to tak.“

Po několika měsících ustaly růže (kde by se totiž taky pořád rodily, konfliktů bylo víc než sazenic růží), žádné promiň...

Po každém konfliktu si uvědomovala, že všichni z okolí mají pravdu. Nejdřív to brala tak, že na Honzu nasazují, měla potřebu ho chránit. Vždyť on není takový. Má ji rád, jen ji prostě chrání a nechce, aby se bavila s každým blbem. Jasně, je možná víc žárlivější, vznětlivější...ale má ji rád. On se změní. Slíbil to. Už když nad tím přemýšlí, tak jí to zní jako klišé a trapné fráze z amerických filmů. Možná tím uklidňuje už jen samu sebe.

Co se ještě musí stát, aby odešla, aby v sobě našla sílu se vzepřít, někomu se svěřit, bojovat? Vždyť všechno má nějaké řešení, nemusí vydržet každou ránu, každou urážku, která bolí možná víc jak facka. Vždyť její problém má řešení...

„Kdes byla? Rána. Tma. Mžítka před očima. Bolest hlavy. Tupá bolest nosu, nasládlá chuť krve...“

„Ještě jednou na mě sáhneš a odejdu,“ křičí Karla. Kolikrát za ta léta vykřkla, ať v duchu nebo nahlas, slova ještě jednou?

Teď už to myslí ale opravdu vážně. Stejně vážně jako poslední...



Ti nejslabší v současném světě

Adéla Messany

Když se řekne: Ti nejslabší v současném světě, většina z vás si asi představila lidi bez domova, ty, co nikdy nikam nepatřili nebo někoho v Africe. O těch vám ale nic říkat nebudu, protože pro mě jsou v současném světě nejslabší mezi námi staří lidé.

Řeknu vám ještě jeden příklad, abyste mě více pochopili. Často vídám jednoho dědečka, který sedí sám v restauraci u stolu pro dva. Ve váze má krásnou květinu, asi pro svoji manželku, ale nikdo k němu nikdy nepřišel. Později jsem si všimla, že měl naproti sobě zarámovaný obrázek, tak jsem se ho šla zeptat, kdo to je a proč obědvá pokaždé sám. Odpověď byla velmi smutná. Řekl mi, že každou středu chodil se svojí ženou na oběd do této restaurace a chce to tak dělat i po její smrti. Takže si s sebou vždy vezme její obrázek a kupuje tu samou kytku, kterou jí vždy dal. Napadlo mě, proč by třeba nemohl chodit na oběd třeba s jeho dětmi nebo vnoučaty. Odvětil, že jsou zaneprázdnění prací. V tu chvíli by si každý uvědomil, jak je vlastně sám, když jeho vlastní rodina si na něj nedokáže udělat čas a jak jsou staří lidé sami, když jim jejich přátelé doslova umírají před očima.

Představte si, že i vy jednou nakonec zestárnete a vaše děti vás navštíví jenom v nemocnici, protože jim dojde, jak jste pro ně vlastně důležití. Škoda, že si tohle všichni uvědomují hrozně pozdě a že bychom se měli aspoň snažit více se starat o naše dědečky. Protože, když jste byli malí, byl to právě děda, kdo vás naučil jezdit na kole, vyprávěl vám válečné příběhy, četl z knihy a hlídal vás, když vaši rodiče byli v práci. Nebo babička, která vás naučila hodiny, vařila vám dobroty a starala se o to, abychom nehladověli, i když jsme už byli plní. Staří lidé jsou

všude a předávají nám své zkušenosti a my se jim odvděčujeme ignorací. Je to generace, která se nachází mezi námi a je nejvíce zapomínána.

Nežádám vás, abyste hned po přečtení tohoto textu jeli za svými starými rodiči nebo prarodiči, ale abyste se zamysleli, jestli nekonečné odkládání telefonátu směrem k nim není špatné. Dokonce i jedna malá zpráva, pohlednice či návštěva může rozjasnit den.



Ti, co se mají nejhůře

Sofie Šandová

Ahoj, jmenuju se Dana. Narodila jsem se v Praze v České republice. Moje rodina jsem byla já a moje mamka. Nikoho jiného jsem neměla. Dětství bylo jako pohádka. Chodila jsem do školy na Praze 9. Už od mala jsem byla malinko větší jak výškově, tak váhově. Děti se mi smály. Než přišla ona a postavila se za mě, jednou dvakrát a pak jsme se staly nejlepší kamarádky. Moje nejlepší kamarádka se jmenovala Jana. Byly jsme jako dvojčata, co udělala ona, udělala jsem já. Když jsme byly menší, byly to jen takové kraviny. Rozbité okno, vylomená skříňka atd. Nebyly jsme ani hvězdy školy, ale ani lůžří. Probíraly jsme věci, co zrovna frčely, Kim Kardashian, seriály, diety, herce, prostě klasický pubertáčky. Pamatuju si, že jsem byla zamilovaná do Leonarda di Capria a snila jsem o tom, že si ho vezmu.

Pak, když nám bylo 12, někdo do školy přinesl cigára. Jana mi řekla, ať nejsem posera a zkusím to taky. Tahle věta mě pak doprovázela celý život: Nebuď srab, zkus to. Tak jsem to zkusila. Nic jsem z toho neměla, jen ten zatraceně dobrý pocit toho, že jsem hustá a cool. Od toho dne kouřím cigarety. Jednoho dne někdo zase přinesl marihuanu. A zase tady byla ta věta: Zkus to, nebuď srab. Tak jsem to zkusila. Celý den pak všechno bylo víc. Víc vtipnější, smutnější, krásnější. Ten den jsem dostala poznámku za to, že jsem řekla učitelce, co si myslím. Nevím, kde se to vše ve mně vzalo, ale najednou to ze mě vylezlo. Když to mamka zjistila, pořád se mě ptala, co to bylo, že tak se přece nechovám. Nic o ty trávy jsem jí naštěstí neřekla.

Poté, když mi bylo 14, tak jsme s Janou šly do klubu. Klub se jmenoval Mišmaš. Do dneška na to nezapomenu. To, že jsme se s Janou totálně opily, беру jako to nejmenší. Pak tam přišel kluk. Jmenoval se Michal. Byl to vysoký tmavovlasý pohublý kluk. Líbil se mi. A myslím, že jsem se mu také líbila, protože už jsem nebyla mohutná, myslím si, že mám už postavu v pohodě a že jsem něčím také hezká. Chvilí jsme spolu s Michalem tancovali a pak mě zatáhl stranou z parketu. Koukala jsem se na ty jeho zatraceně božské modré oči a připadalo mi, že se v nich utápím.

Najednou vytáhl něco z kapsy. Byly to barevné prášky. A pak se mě zeptal, jestli nechci. Pohotově jsem odpověděla, že ne. A najednou tady zase byla ta věta: Nedělej sraba a zkus to. Tak sem si dala. Po chvíli se dostavil takový pocit, který jsem ještě neznala. Štěstí, energii a vše jsem vnímala daleko zrychleněji. Připadala jsem si jako Superman. Byl to úžasný pocit. Šla jsem s Michalem tancovat dál. Pak si jen pamatuju, že jsem se probudila ráno u Jany v pokoji. Hlava mě bolela, tělo mě bolelo a měla jsem hlad a žízeň. Nemohla jsem se ale ani pohnout. V tu chvíli jsem si řekla, proč jsem tak blbá, že vždy to zkusím. Najednou přišla do pokoje Jana. „Dobré ráno, prosím tě, co jsi to včera měla?“ „Pamatuješ si toho kluka?“ „Michala?“ „No, ten mi dal nějaký barevný prášek.“ „Panebože, Dano, to byla extáze! Jsi v pohodě?“ „Myslím, že ne“. Radši jsem zůstala celý den u Jany, protože kdyby mě mamka viděla, tak by mě ještě zabila, což jsem v tu chvíli zrovna nepotřebovala. Když jsem přišla domů, už vše bylo v pohodě, nic na mě nebylo vidět. „Tak co večer u Jany, jaký to bylo?“ V ten moment jsem ztuhla. Nechtěla jsem říct: „Ahoj, mami, včera jsme s Janou byly v klubu, opila jsem se a dala si extázi“. Tak jsem musela lhát. „Jo, v pohodě, koukaly jsme do rána na filmy a pak šly spát.“ To, že mamce lžu, mi nedělalo vůbec dobře. Do Mišmaše jsme s Janou začaly chodit často. 2 dny v týdnu jsme tam alespoň trávily. Extázi nakonec vyzkoušela i Jana. Připadaly jsme si jako velký frajerky. Zkusily jsme i jiné věci než extázi a trávu. Když do klubu někdo přinesl něco nového, tak jsme to musely zkusit.

Už si ani nepamatuju, co vše jsme zkusily. Speed (amfetamin) byl ještě účinnější než extáze.

Vím, že jsme si i párkrát šnuply koks, ale takhle bychom tu byly do zítřka. Ze začátku si nikdo ničeho nevšímal. Dokonce ani mamka, ale to asi bylo tím, že pracovala 12 hodin denně a když přišla domů, tak šla rovnou spát. Nebudu lhát, tenhle život se mi líbil. Škola byla pořád v pohodě, šlo to, nepropadávala jsem. Pak jednou někdo do Mišmaše přinesl heroin. V tu chvíli jsem si říkala, že nejsem žádná fetka, abych si píchala, ale neměla jsem pravdu, byla jsem závislá na zkoušení a adrenalinu. Zazněla ta osudná věta: „Nebuď srab a zkus to.“ Nevím proč, ale vždy, když tohle někdo řekl, tak jsem udělala to, co chtěl. Tak jsem si to píchla. Začalo to působit a ze mě byl někdo jiný, ale bylo to ještě lepší než to, co jsem doposud zkusila.

Jana si dala taky. Nevím, co se pak dělo, ale probudila jsem se na lavičce na Hlavním nádraží. Cítila jsem ostudu, ležím na lavičce na Hlaváku jako nějaké bezdřák, fetka. Jana tam nebyla.



Lekla jsem se. Panebože, co když se jí něco stalo?! Mobil jsem naštestí měla v kabelce, tak jsem Janě zavolala. „Ahoj kde seš?“ „Jsem u Michala doma, kde ty?“ „Na Hlaváku, můžu za tebou přijít?“ „Jasně, pošlu ti adresu smskou.“ V hlavě jsem měla zmatek a přemýšlela jsem, proč je Jana u Michala a já na lavičce na Hlaváku.

Dojela jsem na Michalovu adresu. Dolů mi přišel otevřít Michal. Došli jsme nahoru a tam v posteli ležela Jana. Začaly jsme si povídat a Michal šel do vedlejší místnosti. Jana mi řekla, že se spolu vyspali. Nic nelegálního na tom nebylo, protože v té době nám už bylo 15, ale mě to nepřipadalo normální. Zažít své poprvé pod vlivem heroinu s dealerem? To bylo na mě moc. Zároveň mě zranilo to, že si Michal vybral Janu a ne mě. Jakmile mi to řekla, tak jsem řekla, že potřebuju na vzduch a šla pryč. Venku jsem začala utíkat. Nevím proč, ale musela jsem, nějak mě to nutilo. Doběhla jsem domu. Mamka byla v práci. Šla jsem do své postele a tam začala brečet. V hlavě jsem slyšela jen „co to se mnou sakra je“?

Braní drog a kouření je velice nákladná činnost. Po čase mi už kapesný nestačilo, tak jsem si začala „půjčovat“ od mamky. Nedělalo mi to dobře, okrádat mámu, ale potřebovala jsem peníze na drogy. Začala jsem brát heroin, už jsem to nekombinovala. Jana začala s Michalem chodit. Pořád mě to mrzelo, že Michal byl s Janou a ne se mnou. Postupně přestala Jana chodit do školy. Pořád někde byla. Ve škole to bez ní byla nuda, tak jsem taky začala chodit za školu. Nejdříve jsem chodila jen domů. S Janou jsme si řekly, že se na školu vykašleme úplně, tak jsme to udělaly. Každý den jsme chodily do Mišmaše. Když škola zavolala mamce, že už přestávám chodit do školy, tak začala doma válka. Přišla jsem ve 3 ráno z Mišmaše domů. Byla jsem ještě trochu sjetá. Otevřela jsem dveře do bytu a tam stála mamka v pyžamu a v ruce držela nějaký papír. „Tak jsem se dozvěděla, že nám nějak nechodíš do školy. Co to má být?“ „Mami, já ti to vysvětlím!“ „Tady není co vysvětlovat. Přišla jsi domů opilá a nechodíš do školy, takže domácí vězení“ „Mami, to mi nemůžeš udělat!“ „Už jsem řekla.“ Tak jsem si sbalila všechny svoje věci a čekala, až máma usne. Když jsem si myslela, že spí, tak jsem šla pryč. Myslela jsem, že to bude tak na 3 dny a pak že se to uklidní, tak naivní jsem byla. Zavolala jsem Janě, a ta mi řekla, že doma taky měli hádku a že se taky sbalila a že je u Michala. V tu chvíli jsem si vzpomněla na to, že jsme asi vážně dvojčata, co se stane mně, stane se jí. Šla jsem teda za Janou k Michalovi domů. Chvíli, asi 2 měsíce, jsme bydlely u Michala, a pak přišla docela nepříjemná novinka. Michal už neměl peníze na placení nájmu a Jana byla těhotná. Jana to nejdříve

řekla mně. Byla jsem vážně překvapená. Matka v 16 a závislá na heroinu. Když to řekla Michalovi, tak šel ven. Druhý den jsme šly s Janou na nákup. Když jsme se vrátily, ležely v obýváku naše věci a nějaký dopis, jinak vše bylo pryč. Jana vzala dopis do ruky a přečetla si ho. „Je pryč. Píše tady, že by nebyl dobrým otcem a že se omlouvá.“ „Panebože, co budeme dělat?“ Cítila jsem se špatně pro Janu a proklínala Michala, že jí to udělal. Který bezcita by se tak zachoval? To jsem fakt nechápala, jak to mohl udělat. S Janou jsme tedy musely jít na ulici.

Spávaly jsme na lodi Hermés, což byla noclehárna pro lidi bez domova. Spaní na noc tam stálo 20 korun. Bydlely jsme na lodi 3 měsíce, než se s Janou poprala nějaká jiná ženská v koupelně. Tak jsme si řekly, že musíme pryč. Spávaly jsme na lavičkách na Hlaváku. Byl to strašný pocit. Dvě feťačky, jedna je těhotná, a spí na Hlaváku na lavičce. Jednoho dne jsem se ráno probudila a viděla jsem, že se Jana nehýbá. Začala jsem křičet, ať někdo pomůže. Lidé se na mě koukali jak na blázna. Vůbec se jim zpětně nedivím, byly jsme odpad společnosti. Pak se ale našla paní, která zavolala záchranku. Janu odvezli do nemocnice. Jela jsem za ní metrem, protože mě nenechali jet s ní v sanitce. Na příjmu mi řekli, ať se posadím a počkám, že je na sále. Po hodině a půl za mnou přišel doktor. Řekl mi, že bohužel Jana i dítě zemřely.

A ještě, aby toho nebylo málo, tak že Jana byla HIV pozitivní. V tu chvíli se mi sesypal svět.

Jestli byla Jana pozitivní, já musím být taky, protože jsme si píchaly ze stejné stříkačky. Takže teď jsem byla feťačka, která je sama a je HIV pozitivní. Doktoři mi v nemocnici píchli nějaký lék. Bylo mi po tom strašně blbě, ale nějak jsem to přežila.

Po pár dnech mi začaly docházet peníze. Byla jsem bezradná. Domů jsem jít nemohla.

Tak jsem musela zajít co nejhluběji a začít prodávat své tělo. Bylo mi teprve 17, ale musela jsem pro herák.

Můj první zákazník byl asi 40letý pán. Vypadal jako táta od rodiny. Samozřejmě jsem mu o tom, že jsem HIV pozitivní, nic neřekla. Ví, že to je nezákonné roznášet HIV bez vědomí, ale fakt jsem neměla, co jiného dělat. Šla sem k němu do auta. Sedla jsem si vedle něj a on mě začal svlékat. Cukla jsem sebou. Hned se mně zeptal, jak dlouho tohle dělám. Řekla jsem, že to dělám úplně poprvé. Zarazil se, ale vypadal, že ho to nadchlo. Připadalo mi to divné, ale potřebovala jsem nutně peníze na herák. Řekl mi, ať to nechám na něm. Nejdřív svlékl sebe, pak začal svlékat mě, ale tentokrát jsem se už nechala. Pak vytáhl ze zadní kapsy kondom a nasadil si ho. Stalo se to pak hodně rychle a bolelo to.



Vždy jsem ráda četla příběhy o prvním milování a snila o tom. Tohle se tomu ideálu ani trochu nepodobalo. Dal mi pak 2 tisíce a vysadil mě zase na Hlaváku. Denně jsem zvládla 4 chlapy. Nechtěla jsem to dělat, ale musela jsem. Můj první pán se stal mým stálým zákazníkem. Casem mi řekl, jak se jmenuje. Jmenoval se Petr. Bylo mu 42 a byl také závislý na drogách. Postupně jsem přestala zákazníky měnit a byla jen s ním. Jednoho dne mi po naší obvyklé půlhodině řekl, že se asi do mě zamiloval a jestli bych nechtěla jít k němu bydlet. Hned jak to řekl, přijala jsem to. Připadalo mi zvláštní, že si do bytu nastěhoval 17ku závislou na heráku, kterou poznal jako společnici na jednu noc.

S Petrem nám to klapalo. Byla to normální domácnost, až na to, že jsme oba brali. Drogy většinou sháněl on. Měl dobrého dealera. Bydlela jsem u něj a on vše řadil, peníze, jídlo, drogy, cigára atd. Jediné, co po mně chtěl, bylo 2× týdně sex, jinak jsem mohla dělat, co jsem chtěla. Ani nevím, jestli jsem ho milovala, ale prostě jsem musela.

U Petra jsem bydlela 9 měsíců, než se dostavila 1. hádka a 1. facka. Předtím jsem to nějak nebrala, říkala jsem si, že to je asi normální, protože jsem nevěděla, co je normální. Naše hádky se začaly čím dál více opakovat a skoro vždy jsem já skončila na zemi v rohu. Nebojovala jsem. Snažila jsem se být lepší, chtěla jsem vyhovět. Brala jsem na sebe vinu a při bouřích jsem seděla v koutě a čekala, až se přeženou. Netušila jsem, že jen dělám místo natékajícímu egu, které posléze dorostlo takových rozměrů, že se vedle něj nedalo dýchat. Křičel čím dál tím víc. Trhal na sobě šaty. Házel s věcmi. Smýkal se mnou a nedovolil mi opustit místnost. Přes to všechno jsem s ním dále žila, protože jsem totiž potřebovala drogy.

Za 2 měsíce jsem zjistila další novinu. Jsem těhotná. Nevěděla jsem, co dělat. Tak jsem to jednoho večera řekla Petrovi. Začal na mě rvát, že jsem blbá, že jsem si nedala pozor, a ať okamžitě vypadnu. Tak jsem šla zase na ulici.

Najednou jsem v tu dobu začala přemýšlet o budoucnosti, což jsem nikdy před tím nedělala. Na prvním místě dosud byly drogy, ne budoucnost. Teď to bylo dítě. Tak jsem se šla přihlásit na odvykačku. Hned jak jsem přišla, viděla jsem, že se na mě dívají všichni skrz prsty. V příjímácké kanceláři se mě ptali na divné otázky. Pak se mě zeptali, jestli už mám vymyšlené jméno pro dítě. Řekla jsem, že ještě jsem o tom nepřemýšlela. Doktor i sestra se začali smát. „A mladá pani, chcete vůbec to dítě?“ „Ano, chci, jinak bych tady nebyla.“ „Ale víte, že normální rodičky už vědí o jméně pro dítě od první chvíle?“ V tu chvíli se začali oba smát. Zvedla jsem se a šla jsem pryč. Vyšla jsem z nemocnice a začala

brečet. Co bude dál?

Šla jsem zase bydlet na loď Hermés. Jednoho dne tam ke mně přišla moje spolubydlící a řekla mi o jedné klinice, kde berou na odvykačku kohokoliv, a že jsou tam velice příjemní. Nevím, jaký to byl pocit, ale začalo ve mně hrát. Tak jsem tam došla a přihlásila se.

Toto byl tedy můj příběh, jak jsem se sem dostala. Jsem už 3 měsíce čistá a každým dnem mám rodit. O Petrovi jsem už půl roku neslyšela. Už dokonce i vím, jak se bude moje dítě jmenovat. Bude to holčička a bude se jmenovat Jana. S mamkou se zase bavím a už se také těší na vnučku. Víím, nebude to lehké, ale takovýhle jsem si ten život udělala a je na mně, jak se s ním vypořádám.



Nový pohled na svět

Irena Sedláková

Brzdy skřípou, vlak sebou trhne a pak pomalu zastavuje. Natahuje si přes hlavu ošoupanou mikinu, batoh ledabyle visí přes rameno, ze široka, tak trochu uličnický vstává a suně se po schodech k východu a pak na nástupiště.

Hlavní nádraží. Osudové místo. Tady ji poprvé oslovil chlápek s cigárem a nabídl jí šluka. Tady ji jiný maník zavedl do parku a začal ji líbat. Tehdy našťestí utekla do bezpečí haly. Tady někdy večer, když se vrací domů a je hladová, vybere zbytky na tácech ve fast foodu a slušně se nacpe. A tady jednou našla ztracenou peněženku a nechala si ji i s tisícovkou. Tohle je, bylo a bude její setkávání s Prahou...

Hala je plná spěchajících lidí. Řadí se mezi ně a proud ji unáší do metra. Nemá legitku, ale co na tom? Nějak se vždycky vymluví. A když ne, tak co... V metru fučí vítr. Otráveně si schovává trochu mastné vlasy pod kapucu a nastupuje. Nějaká vyfintěná babka se od ní odtahuje.

„Copak smrdím? Náhodou jedu z teplé postele, čistá, normálně z domova!“ skoro zavrčí a obrací se k ženě zády.

Z domova... Táta se zlomenou nohou byl jako vždycky ve špatné náladě. Jako včera a o víkendu a minulý týden. Máma stejně tak, prostě ji přepadla migréna, a tak si – stejně jako vždycky – zalezla do ložnice. A brácha, vyloženě studijní typ, se denně boří do učebnic. Dřív bývala nešťastná, zkoušela si ulehčit nožem a dodnes má drobné jizvy na prstech. Teď má aspoň kocoura.

Sedadlo ji trochu tlačí, shazuje batoh na zem, vytahuje housku se sýrem a snídá. Ještě že v kuchyni něco našla, brácha asi ještě spal, žrouť jeden... A máma ho chápe, je prý ve vývinu.

Pomalou se blíží ke škole. Celé dopoledne bude sedět v lavici mezi těmi pitomci. Jedna z pěti holek v klučičí třídě. Jedna z pěti, ale jediná, která nevypadá ani jako holka, ani jako kluk. Hraje dobře florbal. Jenže ne dost dobře, aby překonala kluky. A holky to nebaví. Je jediná, kdo nikoho nezajímá. S níž se nikdo nebaví. No – možná jo, ale jen když někdo chce opsat úkol.

Míjí reklamu na čokoládu Orion. Pak tvrdí Babiš, že maká. A nakonec krásná modelka v plavkách láká kolemjdoucí: „Užijte si indiánské léto v Dubaji.“ Školní zahrada je přeplněná – záhony se pyšní zaplevelenými růžemi, mezi nimi, po zašlapané cestě, se valí studenti. Zírají do mobilu. Pár jich mluví a směje se. U vchodu hlasitě deklamuje školník své Dobrý den! a usmívá se. Ona neodpoví, vchází se sklopenou hlavou a kapucou naraženou do očí.

Třída. A zase mobily. Pár kluků si měří svalnaté ruce. Sedá si mlčky, hází batoh na zem a vydechne. Je tady.

Hlavou se jí znovu mihne Hlavní nádraží. Včera večer. Zase jednou posbírala zbytky burgrů z táců a uvelebila se na straně. Ládovala se právě hranolky, když zaslechla jasnou pobídku: „Staňte se i-reportérem ČT. Natočte své video a pošlete ho. A když vás vybereme...“ Konec už neslyšela, doma si reklamu pustila na počítači. „A když vás vybereme, odvysíláme váš příspěvek ve zprávách.“ Už tehdy se rozhodla. Bude zajímavá! Budou o ní mluvit! Konečně...

První hodina. Zmatený chemikář zahazuje hodinu. Rozčuchané zbytky vlasů, plášť propálený žíravinou, brýle až na špičce nosu.

„Tak kdopak by nám něco pověděl o...alkenech?“ brousí očima po sklopených hlavách.

„Pohořelý!“ „Dejte mi pětku, neumím to.“ „Jak chceš, ale máš už čtvrtou...tak tedy... Jánský!“ Marná snaha. Po Jánském ještě Palouček a Tomek, pár studentů se nervózně rozhlíží. Ale ona ne, dneska je úplně klidná. Jako led.

Po přestávce matika, pak čeština a konečně biologie.

Krásná Andrea s fialkovými očima. Vlasy se jí vlní do půli zad, voní po ovoci. Všichni kluci ji vždycky milovali. Toužili jí alespoň míjet na chodbě. Ona taky. Taky hluboce nasávala její parfém, taky se doslova rozplývala, když ji Andrea oslovila. Dokonce se zastavily párkrát i na chodbě. A pak přišel vrchol slasti. Byla u ní v kabinetě. Dostala čaj a svěřila se s depresi. A navíc odcházela s kontaktem na psychologku, která by mohla pomoci. Ani nemohla dospát, jak toužila po dalším setkání, po další soukromé chvíli...

Jenže další čaj se nekonal. Ani na chodbě se s ní Andrea nezastavila. Omezila se jen na rozhovory během hodin, o rybách a obojživelnících. A ona nic nechápala. Co se stalo? Proč se o ní nezajímá? Měla by jí přece s depresi dále pomáhat!

Hodina ubíhá, na tabuli obrázek trávící soustavy, fialkové oči upřené na kresbu.

„Můžu jít na záchod?“ „Teď? No tak běž!“



Jediná zajímavá věc na světě je asi ten idiotský obrázek.

Skoro práskne dveřmi, bere schody po dvou až do třetího patra a mizí na dívčích záchodech. Teď sem nikdo nepříjde. Vklouzne do poslední kabinky. Sklápí prkénko, zapíná nahrávání videa na mobilu a pečlivě přístroj umísťuje na bílou plochu.

Pohodlně se usadí na zem. Ještě rychlá kontrola – dobrý, kamera všechno zabírá.

Tátův švýcarák hlasitě cvakne a ostrá čepel se zatřpytí jako drahokam. Pár nádechů přeruší ticho a ostrí se pomalíčku zakusuje do bledého zápěstí.

I-reportáž začíná.

Jací jsme

Marie Theinerová

Zařadím třetí rychlost – hlavu už ve školce, nohy v poklusu, hlava v pejru...

„Mami, kde jsi tak dlouho?“

Letmý polibek, úsměv, jak ses měla, moje koťátko? Ruka do ruky, nákup na kolečka, kontrola seznamu. Bože, ať na něco nezapomeňu, co to děda chtěl? Šampaňské. České! (Budeme něco slavit?) Šípkový čaj. Ne jiný! Banány. Ne příliš zralé!

Opět jdeme pozdě. V desátém se předě dveřmi dědy zastavím. Klidním tep srdce. Nabírám sílu. Jen klid, jen klid, jen klid – Vrchlický by mi jistě dnes poradil. Zavíral okna v bouři, a stejně mu to bylo prd platný... Jani jsem strčila čokoládu. Já už prostě nemůžu.

„Kdes byla tak dlouho!“ dědův hlas mě zneškodní hned v předsíni.

A cos čekala! Tak si rychle vzpomeň, co ti radili, co máš udělat, když už nevíš, z které do které... Vrať se a začni znovu!

„Pssst, Jani,“ šeptám a otáčím ji ještě ve dveřích. Oči má vykulené. Proklouznem zpět na chodbu, tiše zavírám dveře... Jen tiše, tiše, abys nesetřásla rosu, jež zachvěla se ti na konečcích řas – vnucoval se mi Seifert... Ve vteřině dveře otevírám znovu, halasně si беру slovo dřív, než děda začne s výčitkami:

„Ahoj dědo, jak ses dnes měl?“ Úsměv, velký úsměv, dej do toho jasnou, srozumitelnou mimiku! – dodávám si odvahy.

„To jsem rád, že jste tady, holky moje. Já jsem tě pořád volal.“ Ze bych se překoukla? Nene, nemá cenu hledat mobil.

„A jaks to dělal, dědo? Nemám žádný záznam, nic jsem neslyšela...“

Vběhnu do kuchyně a začnu chystat večeři. Z obýváku se ozve volání: „Jano, Janooo...“ Nechápu, pár kroků stačí, abych pochopila, že...děda nic nechápe, chodí kolem stolu a volá moje jméno. Tak tak to dělal, tak mi volal.... Zakazuji si zoufat. Včera jsem mu kreslila zelená a červená sluchátka, papír leží na křesle...marnost nad marnost.

„Mám pro tebe fazolky, pod' jest, než to vystydne.“



„Fazolky nejím.“ Obličej mu zeškaradil, bouchl pěstí do stolu: „To by nežralo ani prase!“

Dobře, dobře...začnu znovu... Ještěže jsem Jani posadila k televizi, jen jedním okem kontroluji, jestli vnímá naši komunikaci. OK, nevnímá. Sleduje se zájmem pohádku – je to kouzelné, jak se jí v tváři střídají emoce – radost, překvapení, údiv, zklamání... Mužu ji nechat samotnou.

Vrátím se ve svém filmu – Já a děda – o pár vteřin zpět. Nic nekomentuji, fazolky беру dědovi z ruky, dávám je do kastrolu, přikryji pokličkou.

„Mám hlad!“ bouří děda.

„To je prima,“ usměju se na něho a беру šufánek, „dáme si spolu skvělé fazolky!“

Jdu a znovu nachystám na stůl. Děda už bere příborový nůž a vidličku...mám vyhráno. Pro tentokrát. Nejím, jen sedím u stolu naproti dědovi, ještě dnes jí příborem, bude huř... Nemuže zustat sám. Vráscitá tvář, vráscitě ruce, o chůzi se nedá mluvit – krok sun krok...

...

Je noc. Nemužu spat. Marně čekám na slavíka, noc slavíků, kdy k nám přijde jaro. A nakonec...nezavřela bych okno? Chci spat.

Na onu dávnou zvláštní noc ale nezapomenu. Běžela jsem do ložnice a volala: Mami, tati, slavík přiletěl! Náš slavík! Je zde! Otevřte okno!

„Nachtigall?“ – otec jako by se nadechl čerstvého vzduchu. Otevřel okno. Do pokoje vlétna omamná vůně šeríku.

„Nachtigall!“ stačil mě okřiknout. „Tos zase zapomněla?!“ Políbil něžně matku a na chvíli, jen na chvíli se jejich oči rozzářily tajemstvím. I po těch letech se mi srdce rozehvělo. Kde si dnes, mami? Potřebuju tě... Smrt byla vykoupením. Já vim, nezlobím se na tebe. Rak byl silnější soupeř.

...

„Čti,“ poručil mi otec před týdnem.

„Ale já neumím číst technické výkresy,“ bránila jsem se.

„Myslíš?“

„Nemyslím, vím to!“

„Já tomu taky nerozumím...prý je to moje...“

To poprvé se mi zastavil dech. Jak je to jednoduché – ani nevíte, že jste na konci cesty. Němec přijde a všechno vám vezme. Všechno. Duši i tělo. Na konci cesty.

...

Je noc. Orion – hvězdy nad hlavou a sladká chuť mého dětství. Ani dnes nemužu spat. Muselo uplynout hodně let, abych pochopila otcovy atributy – Nachtigall und Lila. I tento rok je počátkem května šeríků plno. Já to viděla jinak...když slavík, tak růže! Jak jsem byla naivní, nechápala souvislosti... Otcovo květnové vítězství se změnilo v únorovou zimu a černý srpen – od té doby byli Rusové jen Rusáci. Svoboda? Sen. Dnes je to Krym, zítra... Jak je mi blízká ztracená generace! Rodina byla můj přítav. Jani je má naděje. Zato Petr mi dělá starosti – furt visí na mobilu. Bez facebooku nežiješ, mami!

Jakou hodnotu má dnes svoboda, láska, statečnost, obětování se pro druhé? Je fakt, že by dnes Wilde sedět nešel...

...

„Váš otec je profesor němčiny?“ ptala se mě sestřička. Bílé stěny zdobily pokoj.

„Ne. On je Němec.“

„Wer bist du?“ díval se na mě. Viděl mě? Oči vykulené. Jeho vráscitá tvář se zamračila a vráscitě ruce křečovitě sevřely pelest. Dnes se mě nezeptal, kde jsem byla tak dlouho... Kdo jsi? Kdo jsi, ptáš se mě, tati? Jsem tvá dcera a jsem připravena.

Nic neříkám. Hladím ho po tváři, sleduji každou vrásku, tisknu si ji do paměti. Usmívám se. A potlačuju slzy.

Janinu tvář ozářil displej mobilu – z bledule jarní pivonka obecná. Nevím, co mi chce radostného sdělit, má svůj svět, ten dědův ji nezajímá. Náhoda nebo osud – slova písně byla silnější, hlas se vetřel pod kůži:

„V očích kouř válečných flotil
budí moji klidnou krev
už se slejvá

Tam v hlubokých vodách proudem hnán
popluje nocí náš katamarán
na něm Kordula bude stát

Tam v hlubokých vodách proudem hnán



popluje nocí náš katamarán
dnes raději zemřít než se bát...“

Fiktivní Vivaldi

Žaneta Krásová

Hartovi měli všechno. Skvěle vypadající čtyřicátníci oplývali všemi vymoženostmi dnešního i minulého světa. Vlastnili moderní inteligentní domácnost, na dovolenou do zahraničí jezdili několikrát do roka, paní na úklid každý týden leštila křišťálové poháry, na které už léta nikdo nesáhl. Na vysoké noze si žili zčásti díky vlivným přátelům, zčásti uměli být ve správnou chvíli na správném místě. Prominenti. Zbohatlíci, chcete-li. Vše se jim dařilo a nic je nedokázalo zastavit. V ničem. Junior byl typický jedináček. Měl vše, na co si jen ukázal, byl esencí sebevědomí s absencí sebereflexe. Po rodičích. Ve všem byl nejlepší, a pokud tomu tak náhodou nebylo, rodiče mu pocit výjimečnosti nutili tak dlouho, až mu uvěřil. Kromě hraní golfu a ježdění na motokárách byly jeho největší vášní housle. Ve svém hudebním pokoji jich měl haldy různých velikostí a tvarů, ale prakticky na ně nehrál, byl si jistý, že on cvičit nemusí. Má přece talent a osobního učitele – to mu k výjimečnosti postačí. Docházející kantor byl v dosahu kdykoli, kdy mu mladý pán zavolal – no co, prachy sou prachy. Co na tom, že u Daniela neobjevil ani kouska talentu, přece to Hartům nebude říkat a nepřijde o pravidelný přísun plén a přesnídaček pro svoje dvojčata. Rostou jako z vody – ještě pár takovejch bláznů a byl by za vodou. Pochleboval tedy mladému virtuosovi, jak se dalo, občas dokonce přišel s jiným mistrem fídlalem, aby se jakože pochlubil svým geniálním žákem. Rodiče byli Danielovým umem nadšeni, oslovovali ho „ty náš malý Vivaldi“, aniž by si připustili být jen stín pochybnosti o jeho hudebních kvalitách. „Pamatuješ tu učitelku na ZUŠce, která Danečka nevezala do přípravky, prej kvůli nedostatku talentu? Ta bude jednou čumět, kráva hluchá!“

V den talentovek sem byl úplně v klidu. Mám to přece v kapse, je to jen formalita. Všude kolem pobíhají divní lidi. Už sem někde slyšel, že umělci obvykle vypadají podivně, ale nemyslel sem si, že tak moc. Nikdo tu není oblečený na úrovni, většinou uchazečů čumí sláma z bot. Pár kluků ještě piluje hru na svých předpotopních nástrojích. Když vytahuju svoje housle, slyším



obdivný vzdechy. Chudáci. Koncertní aula polyká jednoho patla-
la za druhým a za přesně stanovenou dobu je zase vyplivně. Teď
sou ještě zelenější, než když šli tam. Zevnitř se ozývají zvuky, jako
když píská babiččina konvice na čaj. „Daniel Hart!“ Konečně.
U zkoušek sem předved svůj životní výkon. Měl sem ze své hry
husí kůži a připadal sem si jako někde v Carnegie Hall. Tak takhle
se člověk cítí. To je nádhera. Komise ani necekla. Ty museli ču-
mět. Opouštím chřtán učebny a chystám se koupit si něco za
odměnu. Na výsledky čekat nemusím, to je jasný. V předsálí to
vře jak v papíňáku. Než se stihnu sbalit, odposlouchávám hovor
dvou zkoušejících vracejících se z cigára. „Ten Ondra mi teda
vyrazil dech, nic lepšího tu letos ještě nebylo a ani nebude. Je to
neuvěřitelný.“ Kdo je Ondra? Co je to zač? Nic nechápu. Jak to,
že nemluví o mně? Opodál se objevuje kluk vyhlížející jako hou-
melesák. Kolem něj se tlačí spousta lidí, všichni mu gratulují.
K čemu, ptám se. „Tys to neslyšel? O takovém výkonu se nám
všem může jenom zdát.“ Ondra. Hartovi už neměli všechno. Se-
šli čtyřicátníci se ploužili domem od ničeho k ničemu. Nemluvili
spolu. Ve vzduchu visely výčitky a spousty nevyslovených otázek.
Odpovědi na ně se kupily v éteru. Přesně týden po doručení roz-
hodnutí o nepřijetí ke studiu se konal pohřeb. Moderní vila v
luxusní čtvrti už nehýřila barvami, hlasitou hudbou ani šampaň-
ským. Hostila kar. V hudebním pokoji ještě stále visela oprátka
a na stole kraloval rozsudek smrti.



Autorky a autoři

Jan Kolář, Gymnázium Jana Keplera, Parlérova 2, 169 00 Praha 6
Martina Ditrychová, Základní škola, Černošická 168/12, 155 31
Praha 5-Lipence
Filip Dušek, Gymnázium Elišky Krásnohorské, Ohradní 111/55,
140 00 Praha 4 – Michle
Lucie Hurdálková, Základní škola, Černošická 168/12, 155 31 Praha
5-Lipence
Jitka Bonaventurová, Střední uměleckoprůmyslová škola, Žižkovo
nám. 1, 130 00 Praha 3
Eliška Kavanová, Základní škola Glowackého, Glowackého 555/6,
181 00 Praha 8
Ondřej Lněnička, Základní škola profesora Švejcara, Mráčkova
3090/2, 143 00 Praha 4-Modřany
Eliška Borecká, 8. B, Základní škola, Jeseniova 96, 130 00 Praha 3,
třída Marcely Šífové
Marcela Šífová, Základní škola, Jeseniova 96, 130 00 Praha 3
Adéla Messany, 9. B, Základní škola, Jeseniova 96, 130 00 Praha 3,
třída Marcely Šífové
Sofie Šandová, 8. B, Základní škola, Jeseniova 96, 130 00 Praha 3,
třída Marcely Šífové
Irena Sedláková, Gymnázium Postupická, Postupická 3150/4, 141
00 Praha 4-Záběhlice
Marie Theinerová, Gymnázium Postupická, Postupická 3150/4, 141
00 Praha 4-Záběhlice
Žaneta Krásová, Základní škola Campanus, Jírovcovo nám. 1782/1,
149 00 Praha 11-Chodov



Obsah

<i>Štamgast</i> , Jan Kolář	6
<i>Ti nejslabší v současném světě</i> , Martina Ditrychová	8
<i>Nathanael</i> , Filip Dušek	10
<i>Ten nejslabší</i> , Lucie Hurdálková	13
<i>Kafka: Proměna - Markétka</i> , Jitka Bonaventurová	17
<i>Rozhodnutí</i> , Eliška Kavanová	20
<i>Někdy máme obavy, někdy strach</i> , Ondřej Lněnička	22
<i>Na tohle nikdy nezapomenu</i> , Eliška Borecká	24
<i>Ještě jednou...</i> , Marcela Šífová	29
<i>Ti nejslabší v současném světě</i> , Adéla Messany	32
<i>Ti co se mají nejhůře</i> , Sofie Šandová	34
<i>Nový pohled na svět</i> , Irena Sedláková	40
<i>Jací jsme</i> , Marie Theinerová	43
<i>Fitkivní Vivaldi</i> , Žaneta Krásová	47
Autorky a autoři	50



Ten nejslabší

sborník literárních prací

Tento sborník literárních prací je výstupem projektu reg. č.: CZ.07.4.68/0.0/0.0/16_037/0000305, který realizuje Centrum pro kulturní a sociální studie, z.s.

Redakce Tomáš Zmeškal

Korektury Andrea Bezděková

Vydalo Centrum pro kulturní a sociální studie, z.s.

V Úžlabině 20, 100 00 Praha 10

Technická redakce, sazba – Centrum pro kulturní a sociální studie, z.s.

Tisk Calamarus, s.r.o. Pod Táborem 54/10, 190 00 Praha 9

Projekt „Příběhy porozumění. Moderní výuková metoda tvůrčího psaní k vybraným tématům na 2. stupni ZŠ a na SŠ“, reg. č.: CZ.07.4.68/0.0/0.0/16_037/0000305 je spolufinancován Evropskou unií.

www.homocreative.cz

Praha 2019

Vydání první

© Centrum pro kulturní a sociální studie, z.s., 2019

ISBN 978-80-905868-1-9